

KOMISIJA

za

POGOZDENJE KRASA

v

POKNEŽENI GROFIJI

GORIŠKI in GRADIŠKI

poroča o svojem delovanji

v dobi od 30. septembra 1884

do konca l. 1890.

V GORICI

1891.

K O M I S I J A

za

POGOZDENJE KRASA

v pokneženi grofiji

GORIŠKI in GRADIŠKI

poročja

o svojem delovanji

v dobi od. 30. sept. 1884

do konca l. 1890.

V G O R I C I

1891.

80049

SP 26/1948

Izdala je: Komisija za pogozdovanje Krasa.

Tiskal A. M. Obizzi v Gorici.

Popravki.

Str.	4	vr.	7	od zg.	nam. ps	krajini	čit.	pokrajini
"	5	"	11	"	"	ne		izostane
"	7	"	11	"	"	nam. travnikov	čit.	dotičnih zem-
								ljišč
"	19	"	16	"	zd.	" 3,850.000	"	850.000
"	21	"	10	"	zg.	" so popolnoma	"	so skoraj po-
								polnoma
"	21	"	26	"	"	" 8.529	"	8.520
"	21	"	29	"	"	" 10,699.440	"	10,699.550
"	23	"	11	"	zd.	" pi vih letih	"	prvih 2 letih
"	23	"	5	"	"	" 10.2816	"	0.2816
"	23	"	2	"	"	" 143	"	1.43
"	24	"	18	"	"	" 10,114.800	"	10,014.800
"	24	"	17	"	"	" 167.500	"	165.500
"	24	"	11	"	"	samo v goriškem	"	(samo v ko-
								menskem 65
								kr, v goriškem
"	24	"	5	"	"	" 10/00	"	10/10
"	25	"	16	"	zg.	" pelagoma	"	polagoma
"	26	"	18	"	"	" Medearci	"	Medjevači
"	27	"	4	"	"	" nadzorstvo	"	varstvo
"	32	"	20	"	zd.	" pogo zdovan je		izostane
"	32	"	6	"	"	nam. ako	čit.	oko
"	33	"	1	"	zg.	" pogo zdovan je	"	te kulture
"	33	"	5	"	"	" patrijstično	"	patrijotično

PREDGOVOR.

Da se neprenehoma, sedaj hitreje sedaj bolj polagoma hujšajo kraška zemljišča sploh in seveda tudi ona, ktera spadajo v delokrog komisije in s katerimi se peča ta obravnava, je vsakemu prebivalcu in poznavatelju Krasa dobro znano. Od dne do dne postajajo ta zemljišča nerodovitnejša, rodovitna zemlja se vedno bolj poizgubava, trava rase vedno redkeje in šibkeje, vedno se bolj prikažujejo gola rebra sivega kamenja. Vsled tega hujša se paša od leta do leta in postane v kratkem tako revna, da se skoro ne spleča pasti, dasi je sicer po kakovosti jako dobra. Čim bolj je kamenito in vremenom razpostavljeno površje, tim bolj manjša se rodovitnost, in čim bolj se je zemljišče shujšalo, tim nagleje nadaljuje propadanje.

Velik del kraške zemlje je tudi uže ves ali skoraj ves opuščen in tudi ostali svet daje z malimi izjemami le še revno in za živino malo izdatno pašo, kater se sicer v hudi poletni vročini, ko solnce silno pripeka in ni nikjer najti hladilne sence, živini le slabo prilega.

To razmerje pokazalo se je tudi v novem katastru, kjer je vknjižen velik del (okoli 1500 ha) nekdanjih pašnikov kot „pušča“ in od drugih pašnikov največji del kot pašniki zadnje in ostali del kot pašniki predzadnje vrste s čistim dohodkom 12—20 (v političnih okrajih Gorica in Sežana 12 in v političnem okraju Gradišče 20 kr. oziroma 40 kr. na oralo = 21—35 oziroma 70 kr. na ha).

Samo v sežanskem političnem okraju, kjer so zgolj kraška tla, je 30.587 oralov = 17602 ha pašnikov s poprečnim katastralnim čistim dohodkom samo 29 kr. na oralo = 50 kr. na ha. Prilično jednak je katastralni čisti dohodek pašnikov, obsegajočih okoli 19500 ha, v onih kraških občinah goriškega političnega okraja, ktere spadajo v delokrog komisije. To dokazuje pač jasno, da so pašne razmere v tej ps krajini zares žalostne, da, obupne.

Da se more živina pri takih razmerah le slabo in nezadostno hraniti, in da se mora celò mnogokrat zmanjšati njeno število, je pač lahko umevno.

Pri takih naravnih razmerah (sveta, lege in podnebja) ni pri navadni rabi in pomanjkanji obdelovanja pričakovati drugega kakor primeroma hitro ugonobo teh zemljišč. Tukaj nahajamo namreč v prvi vrsti več ali manj plitva, večinoma pa jako plitva apnena kraška tla (kredno tvorbo (formacijo), prav mnogokrat tudi premično kamenje in skalovje in več ali manj razklano — skalnato podležje; torej sploh tak svet, kateri se praviloma ne prilega kmetijskemu obdelovanju, pa je še vendar sposoben za gozdorejo.

Ako je takošen svet brez vsakega zavetja razpostavljen solncu in zračnemu uplivu, razkroji in razžene se naglo slučajno še obstoječa prst. Zato osiromaši svet prav naglo, izgubi vrh tega sposobnost, da bi sprejemal in zadržaval vodo; deževnica odteka vsled tega prav hitro, ali pa se poizgublja po jamah in razdvorih v podzemeljske prostore in prst se tedaj hitro posuši ter jo voda ali veter zelò lahko odnese, jako težko sprhneča apnenina, pa, katera je v spodnji plasti, ne more sprhneti radi pomanjkanja mokrote in rašče, katera odpira tla in torej ne more pripomoči v to, da bi se narejala nova zemlja. Na tako osiromašenem in posušenem svetu ne more niti travno seme, katero morda nanjo pada, kaliti.

Ko se površna zemlja le bolj in bolj odnaša, prikazuje se čedalje bolj golo kamenje in rodovitna zemlja ostane slednjič samo še pod in med kamenjem.

Neugodno podnebje, posebno pa večkrat jako dolgo trajajoča poletna suša in silna burja, pospešujejo omenjeno preosnovo in hujšanje sveta jako močno, kar ni treba niti posebno naglašati.

Samo ob sebi je tudi razumljivo, da odnaša voda ali veter čim hitreje in lažje zgornjo prst, čim bolj je lega strma in razpostavljena in čim manj je svet obraščen in s tem obranjen; gotovo, da se to nagleje godi tam, kjer se živina pase, nego tam, kjer se ne pase.

Živina na paši pospešuje to tudi, posebno o mokrem vremenu, ker z hojo rahlja zemljo.

Celó drugače koristni krt je na Krasu škodljiv, ker razriva svet in pospešuje s tem opustošenje.

Kakor gine polagoma zemlja, primanjkuje travnim koreninam vedno bolj in bolj prsti, dokler slednjič ne vsahnejo. Ker ni vsled tega trava več dobro pritrjena, jo paseča živina, posebno pa ovce, lahko iznujejo. In če zažigajo ljudje travo, kar se tukaj pogostoma godi bodisi iz nerazumnosti v namen da se na ta način pašnik zboljša, bodisi iz neprevidnosti ali tudi iz drugega uzroka, — zgoré ali posušé se pri tem bolj razpostavljene koreninice. Vsled tega postane griva redkejša, kakor lahko opazujemo po vsakem takem požaru; zgornja talna plast se pa spremeni v oglje in prah, da jo veter in dež tim lažje odneseta. Pri tej priložnosti pogine navadno tudi grmovje, brinje itd., ktero rase morda na dotičnem pogorišču in je zemljo nekoliko branilo.

Trava mora se tedaj čedalje bolj pozgublјati in hujšati, paša dosledno slabeti, seme pa, ktero je veter morda na taka mesta zanesel, kakor smo uže zgorej omenili, ne najde vgodnih tal, da bi moglo kaliti. Tudi se ne more trava sama oploditi, ker jo živina uže popase, preden seme dozori.

Če bo ta proces dalje tako napredoval poprej je pač jasno, da bodo morala dotična zemljišča čedalje bolj propadati, in da se bo slednjič vedno huje širilo njih opustošenje, če se bodo namreč tudi za naprej le kot pašniki rabila — in to tem več, ker paša, kakor smo uže zgorej dokazali, silno pospešuje pokončevalni proces.

V gospodarstvenem oziru je toraj zeló važno, da se ta zemljišča s primernim obdelovanjem ne samo rešijo gotovega propada, temveč da se njih rodovitnost tudi primeroma povekša in v tem stanji ohrani in to tem bolj, ker obsegajo ta zemljišča skoro polovico (40%) celega plodnega površja dotične pokrajine in ker bi ž njimi propadlo prav gotovo tudi vse kmetijsko gospodarstvo na Krasu.

Da se naravne moči ohranijo in uporabljajo v prid človeka, je pač zahteva posameznega, kakor tudi narodnega gospodarstva sploh.

Da nerodovitnost ni prvotna in neobhodno potrebna lastnost kraških zemljišč in kolike plodnosti so v obče sposobna ta zemljišča, to nam neoporekljivo kažejo tiste, žalibog majhne pokrajine, kjer vidimo na enakih tleh še lepo, čvrstorastno gozdovje.

Z ozirom na v dosedanji razpravi navédene obstoječe naravne razmere je pač vsakemu jasno, da se mora kraški svet v obče obvarovati osušenja in uboženja s primernim obdelovanjem in oskrbovanjem, da postane primeroma rodoviten in da se tak tudi trajno ohrani. Čim popolneje boče delo, tim večji bode in trajniši uspeh. Obdelovanje in oskrbovanje v obče sta posebno tukaj neizogiben pogoj rodovitnosti.

Ker je svet na Krasu, kakor smo uže omenili, plitev in kamenit in so se kraška zemljišča sploh shujšala, seveda nektera več, druga menj in se slabo stanje loči samo po stopinji slabosti, razume se samo ob sebi, da se da večji del Krasa — kot odločno pripadajoč gozdnim tlam — primeroma zboljšati le s pogozdovanjem.

Toda, ako je tudi želeti, da se ves ta del pogozdi, motilo bi prav gotovo pogozdovanje tako prostranega površja občutljivo obstoječe gospodarske razmere.

Te kmetijske razmere in posebno oziri na potrebščine živinoreje, katero vštevamo med najboljše vire dohodkov kraškega prebivalstva, zahtevajo, da se izdatno skrči pogozdenje.

Kljub temu dajo se, — ne da bi se posebno motilo ostalo kmetijsko gospodarstvo, — obširna površja pogozditi. Sém vštevamo posebno slabše, bolj gole in opustošenju bližajoče se deleže, višine, grebene, strma rebra itd., ktere se dadò zboljšati samo, če jih pogozdimo; in pogozditi jih moramo in pravilno oskrbovati kot stalne gozde, ako nečemo, da se poostre elementarne in obče škodljive neprilichnosti kraške pokrajine, mariveč želimo, da se podnebne razmere zboljšajo.

Ako se sedaj v to vrsto spadajoča skoraj nerodovitna zemljišča naravi sveta primerno obdelujejo, to je pogozdijo, pomnoži se brez dvoma njih rodovitnost v korist posameznim posestnikom in v občni blagor sploh. Ker imajo ona veliko povišje, bode se

tudi neposrednje ekonomični dobiček na ta način povišal, kajti, ako se pomnože gozdovi, bode imelc prebivalstvo ne samo dovolj lesa za lastne potrebe, za kurjavo, za zidanje in za delo, temveč pri sedanjih ugodnih trgovinskih razmerah tudi izdatne denarne dohodke — gotov pripomoček v denarni stiski — toraj gotovo podporo za gospodarstvo sploh, ktere sedaj nima. Dalje pridelalo se bode tudi več stelje in vsled tega tudi več gnoja, kar pomnoži rodovitnost kmetijskih zemljišč. Posestniki izgubé sicer s pogozdovanjem pašo, ali ta zguba je tako neizdatna, da je ni treba niti omeniti, sosebno ker je paša radi vednega hujšanja travnikov zeló pičla in negledé na to, zamore se trava na pogozdenih zemljiščih se srpom požeti. Kolikor odpade pašnih užitkov vsled pogozdovanja, to se pozneje obilno nadomesti s pašo v nasajenih gozdovih.

Tudi zdaj se ta uže lahko prav izdatno poravná s tem, da se ostali pašniki otrebijo brezštevijnega kamenja in takó naredé rodovitniši.

Pogozdenje zadevnih zemljišč je tedaj uže zato potrebno, da se ohranijo in pomnože rodilne moči in ker je zahtevajo zgoraj omenjene neposrednje kmetijske koristi; tem bolj je pa ono zapovedano po posrednjih koristih, katere smemo po njem pričakovati posebno v klimatičnem oziru; saj ni dvomiti, da se vsled pogozdovanja poboljšajo sedanje rastlinstvu jako neugodne podnebne razmere. — Sploh sodijo namreč po pravici, da so te razmere nastale, ker niso bila tla obranjena po gozdovih -- to je vsled pokončevanja gozdov, kateri so nekđaj pokrivali sedanja gola kraška rebra. Ta zemljišča so bila o svojem času prav gotovo pogozdena; to nam nedvomno kažejo razni zadevačoji zgodovinski podatki, pa tudi okoliščina, da zadobé pogozdena kraška zemljišča tudi zdaj enak značaj, kakor gola kraška tla, kakor hitro se razgozdijo.

Dasi ni še znanstveno dognano, v kaki meri vplivajo gozdovi na podnebje in rodovitnost kraja v vseh podrobnostih, se vendar ne more dvomiti o tem, da bi ne bil njihov vpljiv v marsikakem oziru vgoden. Tako je gotovo, da se po gozdovih, posebno poleti, ko je pravi čas za raščo, omehčajo skrajne temperaturne razmere, da se pomnoži zračna vlažnost, zabrani posušenje zemljišč in torej povekša njihova rodovitnost, da se zlomi

sila vetrov in dosledno obvarujejo rašča in zemljišča mnogovrstnih njihovih škodljivih učinkov.

Tudi ni dvoma, da dežuje po leti večkrat v obširnih gozdovih, kakor pri sicer enakih razmerah na goličavah ali vsaj z nizkim razslinstvom obraščenih pokrajinah, ker suhi in gorki zračni stebri nad obširnimi goličavami posrebajo oblake, ki so se morda sém privlekli in ne dopuščajo, da bi se zgostili; v pogozdenih krajih pa upliva bolj vlažen in hladen zrak v gozdih in nad njimi na to, da rajše dežuje.

V očigled teh in še drugih vgodnih učinkov gozda na podnebje in na rodovitnost kake pokrajine sploh, — o čemur bi nas pa nadrobna razprava predaleč zavlekla, — mora vsakdo spoznati pomenljivost nameravanega pogozdovanja v dosego milejega podnebja in veče zemljiščine rodovitnosti, zlasti pa na Krasu, kder imamo žalibog opraviti z dvema silnima sovragama, to je s poletno sušo, katera traja pogostoma po 2 - 3 mesece in pa po zimi sé strastno razsajajočo burjo, katera mnogokrat prekucuje ljudi in vozove, poškoduje hiše itd.

Da imamo na Krasu skoro zaporedoma slabe letine, da se trava večkrat nenadoma zgodaj posuši in da je torej malo sene-nega pridelka, kar Kraševca ne redko prisili, da proda svojo živino zaradi pomanjkanja piče o nevgodnem času po mrtvem kupu, da je skoro vsako leto občutljivo pomanjkanje vode, vsled česar si jo morajo prebivalci od daleč nositi, da burja silno škodo prizadeva poljščini mi vsemu, kar kmet obdeluje, to so poglobitne prikazni omenjenih deželnih nezgod, katere izpodbijajo kmetovalcu pošteno zaslužen plačilo za težavno, trudopolno delo in mu je žalibog včasih celo popolnoma poberejo.

A zanesljivo smemo pričakovati, da nam pogozdenje vse te neprilichnosti, če ne popolnoma prežene, pa vsaj znamenito olajša.

Ako pomislimo, da se po pogozdenju samo tiste pokrajine, katera spada v delokrog komisije, ne gledé na poprej omenjene pašnike, več ali manj obrani 32607 ha kmetijskih zemljišč ter pospeši njihova rodovitnost, sprevidimo uže iz tega prav jasno, kako velepomembno je ono pogozdenje za isto pokrajin.

Pa ne samo Krasu bo ono koristilo, mariveč bodo segali vgodni vplivi novih zasadov še daleč čez meje sosedanjih pokrajin.

Pri takih naravnih razmerah je torej popolnoma opravičeno, kar pravi Rossmässler o važnosti gozda: „Ako leži hrast posekan zraven korenin in ga pila in sekira razkosavata, — ne začnjenja še le takrat biti človeku koristen. Ko neha njegovo življenje, je večja polovica njegove koristi uže končana. Kar si izdelujemo iz njegovega lesa, ni nikakor enako-važno temu, k čemur je v interesu našega življenja pripomagal z drugimi drevesi, ko je bil še živo drevo.

Po vsem tem, kar smo do zdaj povedali, vidimo, da je nameravano pogozdenje potrebno in v gospodarstvenem oziru primerno in gledé na njegovo narodno gospodarstveno važnost — kot najnujniša kraška zadeva, moramo želeti, da se čim brže tem bolje izvrši.

Seveda ne moremo niti pričakovati, niti zahtevati, da bi se prebivalci sami poprijeli tega dela, dasi je v njih korist, sosebno ker je delo telmično jako težavno in zahteva mnogo požrtovlastnosti in stroškov, kateri presegajo moči posameznega z ozirom na neugodne naravne razmere in to tem več, ker je pogozdovanje v prvi vrsti v občno blagostanje in v korist poznejšim rodovom. Tudi zahteva pogozdovanje telmičnega vodstva. Popolnoma pravično je toraj, da prevzame ta znameniti del stroškov tudi država in dežela, ker je pogozdovanje tudi njima koristno.

Ker je to podjetje splošne velike važnosti združeno s posebnimi telmičnimi težavami, ter potrebuje izurjenega telmičnega vodstva; ker obstoje in so si med seboj navskriž razni privatni interesi; ker je ljudstvo v obče malobrižno i.t.d., je pač lahko razumeti, da se ni mogla prepustiti izvršitev samovolji posameznih posestnikov, če se je sploh hotel doseči zaželeni namen v previdljivem času.

Zato je visoka vlada uže leta 1869 postavila temelj pogozdovanju s tem, da je v ta namen imenovala nadzornika pri visokem c. k. namestništvu v Trstu, ustanovila semenišča, delala brezplačno gozdna drevesa in dajala denarne podpore.

V pričetku dvomili so domačini, da se bo dalo na ta način kaj doseči in bili so iz različnih uzrokov nasprotni pogozdovanju; ko so se pa pozneje prepričali, da je pogozdovanje za deželo zelo koristno, umogočilo je to, da se je v naslednjih letih pogozdilo precejšnje število občinskih pašnikov.

Pod vodstvom imenovanega nadzornika in od leta 1871 pri političnih oblastnijah nameščenih gozdarskih tehničnih uradnikov pogozdilo se je od leta 1870 do leta 1884 — v tem letu je pričelo delovanje komisije — v pokrajinah, ktere spadajo v delokrog komisije, in sicer v sežanskem pol. okraju 646 ha golih kraških zemljišč, kder se je pa leta 1884 kazala na blizo 300 ha potreba zasadbe dopolniti.

Enako so 1885—1889 v tistem delu polit. okraja Goriškega, kateri je še le vsled pozneje postave od 9. novembra 1886, št. 3 dež. zak. od l. 1887, pripadel komisijinemu delokrogu, dogovorno z dotičnimi občinami pogozdili okoli 30 hektarjev golih občinskih pašnikov, preden je komisija dotična zemljišča prevzela v pogozdovalni kataster.

Občinarji kopali so jame za drevesa brezplačno, stroški za odgojevanje rastlin v semeniščih in za vsajenje pa pokrivali so se z državno podporo.

Naravno je bilo, da se je v prvih letih vsajevalo samo listno drevje, ker se je mislilo, da je na Krasu udomačeno lesovje tudi za umetno pogozdovanje najugodniše in ker se je hotelo vstrezati željam Kraševcev, kateri so bili nasprotni jelovim nasadom ter so dajali prednost listnemu drevju, ker se sposobuje za mnogo kmetijskih namenov ter pospešuje travno raščo. Za setve rabil se je želod.

Ali skušnja je kmalu pokazala, da niso listna drevesa, bodisi vsejana, bodisi vsajena, pripravna za pogozdovanje. Nekoliko let je drevje vstrajalo, slednjič pa je skoraj vse vsahnilo in ed toliko milijonov vsajenih in vsejanih dreves ni danes skoraj ne duha ne sluha. Izjemši na nekoliko boljših in bolj zavetnih krajih, kjer rastejo smreke in mecesni v srednji velikosti, sponesel se je od igličnatih dreves samo **bor**, ker prenaša najlažje dolgo poletno sušo in se najboljše zoperstavlja silni burji; tudi učini borovje hitro dobro prst.

V začetku se je sadilo in sejalo. Radi velike, več tednov trajajoče suše pa, ktera uniči male rastline, pokazalo se je vsejanje kot neumestno. Vpeljali so tedaj vsajenje dvoletnih dreves, ktera so vzgojevali v semeniščih. Enoletna drevesca niso vrtrajala v neugodnem podnebju, triletna pa zunaj vzgojena zmajala je burja radi težkih koncev vej na tak način, da je nastajal okoli pod-

zemeljskega debla prazen prostor in so drevesa vsled tega vsahnila. Občinarji kopali so s pikonom, kakor smo uže omenili, jame 30 cm globoke in 30 cm široke.

Tehnično je bilo sicer vprašanje pogozdovanja Krasa ugodno rešeno, vendar ni bilo mogoče po začetem potu doseči zaželenega smotra brez posebnega zakona za pogozdovanje, ker ni podajala obstoječa gozdna postava za pogozdenje gelih zemljišč — dasi smemo soditi, da so bila nekdanj pogozdena — nobene zaslombe.

Kar se je v soglasji z občinami pogozdilo, bilo je še vse neizdatno v primeri z velikimi razprostranimi kraškimi goličavami. Ker je v nekterih krajih pogozdovanje odtegnilo posameznim vasem užitek paše na obširnih površjih, menili so dotični prebivalci, da preti njihovim kmetijam velika nevarnost in zato so se na vso moč ustavljali pogozdovanju. V ta namen je bilo tedaj potrebno, ustanoviti posebno postavo in pa za njeno izvršitev sposobno oblastnijo. To se je tudi zgodilo z deželno postavo od 9/12 1883, deželni zakonik št. 13 ex 1884, po kateri se je izročilo pogozdovanje Krasa v pokneženi grofiji goriški in gradiški posebni komisiji. O sestavi in nalogi komisije bomo pozneje govorili.

Ko je komisija na podlagi te postave nastopila svoje poslovanje, našla je — kakor se iz poprej razloženega razvida, tla za nadaljno pogozdovanje Krasa uže dobro pripravljena in to je bistveno olajšalo njeno nalogo.

Omenjena komisija začela je svoje delovanje v septembru l. 1884 in je od tistega časa izvrševala različna v svoj delokrog segajoča pogozdovanja in dela. Poročilo o tem delovanji bode gotovo dobro došlo vsakemu prijatelju Krasa in gozdovja, sploh vsakemu, kateri se zanima za pogozdovanje Krasa. Komisija je sicer od ustanovitve vsako leto javno poročevala o svojem letnem delovanji in uspehu; vendar zdi se nam umestno, ker je delovanje komisije velike važnosti, da priobčimo delovanje in uspeh več let v skupnem poročilu.

Na ta način bode imel lahko vsak, kdor se za to zanima, mnogo tvarine v presojevanje, ob enem pa natančneje in popolnišo podobo komisijine obširne in važne naloge in pa napredujočega pogozdovanja Krasa. V naslednjem hočemo temu zadostiti.

Delokrog komisije.

S postavo od 9/12 1883, dež. zakonik štey. 13 ex 1884, izročilo se je komisiji, pogozdovanje Krasa. V ta namen se ji je naložilo naj poišče in določi ona zemljišča, ktera bi kot stalni gozdi oskrbovana zabranila hujšanje in pospeševala boljšanje elementarnih in obče škodljivih neprilicnosti na Krasu; naj, kedar obveljajo dotični odloki, vknuži ta zemljišča v poseben kataster in potem v primernem času, ktereга določi ministerstvo za poljedelstvo v soglasji z deželnim odborom, pogozdi z visokim in srednjim lesovjem in skrbi, da se ta zemljišča tudi nadalje po obstoječih zakonih oskrbujejo.

V vseh slučajih, v kterih bi morda ne bilo uže poprej opravičenega dvoma, da se pogozdenje ne izvrši pravilno, ali da bi posestniki ali še drugi uživalci ne ravnali skrbno z odgojenimi drvišči, naj si komisija prizadeva, da se sporazumi ž njimi o tem, kako se bode pogozdovalo in kako se bode pozneje z gozdom ravnalo, pa tudi o načinu, kako se bodo brezplačno dobivale za nasade potrebne rastline, ali pa morda tudi podeljevale denarne podpore iz pogozdovalnega zaloga.

Ako se tako postopanje komisiji ne dozdeva primerno, ali pa ako se ne more sporazumeti, naj skuša vkupiti dotično zemljišče. Ako se posestniki ali uživalci ne drže pogodbe ali pa nočejo prodati dotičnih zemljišč, naj komisija zahteva pri namestništvu, da se ta zemljišča razlastè (expropriirajo) v prid zalogu za pogozdovanje.

O rekurzih proti ralsodbam komisije odloči ministerstvo za poljedelstvo.

Slednjič ima komisija oskrbovati zalog za pogozdovanje.

To je v glavnih točkah naloga komisije.

Na podlagi zgoraj imenovane postave in pozneje dež. postave od 9/12 1886, dež. zakonik štey. 3 ex 1887, s ktero se je veljava prve postave raztegnila na nektare občine goriškega pol. okraja in občino Medeo v gradiškem pol. okraju, spada v delokrog komisije 58 davčnih občin sežanskega pol. okraja v obsegu 45946 ha rodovitne zemlje = in sicer 6072 ha obdelanega zemljišča (polja, vrti in vinogradi), 12624 ha travnikov, 17602 ha (38%) pašnikov,

9648 ha (21⁰/₀) gozdov — in 1247 ha gole, nerodovitne zemlje; dalje deluje komisija v 32 davčnih občinah goriškega pol. okraja v obsegu 32171 ha rodovitne zemlje — in sicer 5108 ha obdelanega zemljišča, 5658 ha travnikov, 12387 ha (37.5⁰/₀) pašnikov, 9018 ha (28⁰/₀) gozdov — in 534 ha nerodovitnega sveta; slednjič sega v delokrog komisije 13 davčnih občin gradiškega pol. okraja (brez občine Medea, koja ne leži na Krasu) s površjem 7219 ha rodovitne zemlje — in sicer 1641 ha obdelanega zemljišča, 1504 ha travnikov, 3405 ha (47⁰/₀) pašnikov, 669 ha (9⁰/₀) gozdov — in 129 ha nerodovitne zemlje. **V vseh treh okrajih so toraj 103 davčne občine v obsegu (brez občine Medea, 85336 ha rodovitne zemlje — in sicer 12821 ha obdelanega zemljišča, 19786 ha travnikov, 33394 ha (39⁰/₀) pašnikov, 19335 ha (22⁰/₀) gozdov — in 1910 ha nerodovitnih zemljišč, koja se pa dajo več ali manj pogozditi. Vendar pa moramo omeniti, da velik del obdelanega zemljišča v pol. okrajih Gorice in Gradišče (in tudi majhen del travnikov in gozdov) ne pripada pravi kraški pokrajini, ker se največ občin razteza tudi v dolino.**

Sestava komisije.

Visoko c. k. kmetijsko ministerstvo imenovalo je predsednikom komisije Nj. E. **Franca grofa Coronini-Cronberg**, c. k. tajnega svetnika, deželnega glavarja itd. itd. Pod njegovim predsedništvom sestavila se je komisija 30/9 1884 tako - le:

a.) pravi članovi:

- 1). **France baron Reebach**, c. k. dvorni svetnik itd., kterega je tedaj visoko c. k. ministerstvo za poljedelstvo tudi imenovalo podpredsednikom komisije, kot voditelj c. k. okrajnega glavarstva v Gorici.
- 2). **Janez Krstnik** vitez **Vintsehgau** c. k. namestništveni svetnik, kot voditelj c. k. okrajnega glavarstva v Gradišči.
- 3). **Ernest vitez Höhncl**, c. k. okrajni glavar, kot voditelj c. k. okrajnega glavarstva v Sežani.
- 4). **Herman vitez Guttenberg**, c. k. gozdni nadsvetnik in deželni gozdni viši nadzornik.

- 5). **Jožef Dr. Abram**, kot zastopnik deželnega odbora.
- 6). **Jožef Šinigoj**, župan v Dornbergu, kot zaupni mož za kraške občine goriškega političnega okraja.
- 7). **Karol Kammel pl. Hardegger**, občinski starešina v Zdravščini, kot zaupni mož za kraške občine gradiškega političnega okraja.
- 8). **Anton Šuc iz Pliskovice**, občinski starešina, kot zaupni mož za kraške občine sežanskega političnega okraja.

b.) Namestniki :

- k 1.) 2.) 3.) tačasni postavni zastopniki voditeljev okrajnih glavarstev Gorica, Gradišče in Sežana.
- k 4.) **Jožef Pucich**, c. k. gozdnega nadzorstva komisar v Gorici, kateri je bil tudi izvoljen denarničarjem in tajnikom komisije,
- k 5.) **Dr. Jožef vitez Tonkli**,
- k 6.) **Ivan Faganelj**, obč. starešina v Mirni,
- k 7.) **Jožef Humpel**, obč. starešina v Ronkah,
- k 8.) **Andrej Koejan iz Žerjen**, župan v Povirju.

Prva sprememba v osebji vršila se je leta 1887. Na podlagi omenjene postave od 9/11 86, dež. zakonik šte. 3, uničilo je visoko c. k. namestništvo z odlokom 18/1 1887 šte. 240, deželni zakonik šte. 4, volitev zaupnih mož pol. okrajev Gorica in Gradišče in so vsled tega izstopili iz komisije. Pri novih volitvah izvoljeni so bili zaupnimi možmi za kraške občine goriškega in gradiškega pol. okraja **Jožef Pavlica**, obč. starešina v Rifembèrku in **Karol Kammel pl. Hardegger**, namestnika **Jožef Faganelj** iz Oseka, župan v Šempasu in **Jožef Humpel** iz Ronk.

Ker se je leta 1889 c. k. dvorni svetnik **Fran baron Rechbach** zahvalil državni službi, izstopil je vsled tega iz komisije. Njegovo mesto zasedel je c. k. namestništveni svetnik in voditelj c. k. okrajnega glavarstva v Gorici, **Alojzij vitez Bosizio pl. Thurnberg** in **Jungenegg**, kterega je tudi visoko ministerstvo za poljedelstvo imenovalo podpredsednikom komisije. Žalibog mora tudi komisija v kratkem času svojega obstanka žalovati po izgubi vrlega moža; umrl je koncem eta 1889 zaupni mož občin pol. okraja sežanskega, **Anton Šuc**; za komisijo ima mož velike zasluge in je bil dober poznavatelj Krasa. Na njegovo mesto voljen je bil **Aleksander Mahorčič** iz Matavuna.

Slednjič izstopil je leta 1890 iz komisije c. k. okrajni glavar **Ernest vitez Höhncl**, izstopivši iz državne službe. Na nje-

govo mesto vstopil je takoj c. k. okrajni komisar Peter dr. Laharnar, kateri je vodil tačas c. k. okrajno glavarstvo sezansko, in pozneje c. k. okrajni glavar Ivan Simzig. Kako je zdaj komisija sestavljena, razvidi se iz priloge A.

Zalog za pogozdovanje Krasa.

Stroški, kateri so združeni z izvršitvijo komisijine naloge, pokrivajo se iz pogozdovalnega zaloga. Zalog sestavlja se iz državnih in deželnih doneskov in drugih slučajnih prihodkov.

Državne in deželne doneske dovoljuje vsako leto po meri proračunjene in potrjene potrebsčine državna uprava, oziroma deželni zbor.

Drugi dohodki so: obresti razpoložljivih, po komisiji naloženih kapitalov, dalje globe, ki dohajajo za gozdne prestopke na zemljiščih, ktera so vknjižena v gozdni kataster; te kazni pripadajo pogozdovalnemu zalogu po §. 11. postave za pogozdovanje; slednjič doneski drugih strank, ktere imajo dobiček, da se posebni deli Krasa pogozdó ali druga dela izvrše. Natanjčni račun posameznih dohodkov in stroškov od ustanovitve komisije do konca leta 1890 je v prilogi B. Toraj ni potrebno, da to tukaj razkažemo. Tukaj naj samo omenimo, da je dalo c. k. priv. društvo južne železnice za posebna pogozdovanja ob progi Bivio-Tržič v letih 1886, 1887 in 1889 po 1240 gl. in leta 1886 100 gl., da se je zgradil en brambeni zid, tedaj skupaj 3820 gl.; — dalje c. kr. generalna direkcija avstr. državnih železnic za posebna pogozdovanja na progi Divača-Herpelje, — za koje izvršitev pa manjka še postavne podlage, 1890 leta 150 gl.

Kakor kaže zgoraj imenovana priloga, je bilo dohodkov koncem 1890 leta 57.000 gl. 82 kr. in stroškov 56.804 gl. 29 kr. Koncem 1890 leta je ostalo tedaj v blagajnici 196 gl. 53 kr.; vštet je tudi omenjeni donesek c. k. generalne direkcije avstr. državnih železnic.

Pogozdovalni kataster.

Podlaga vsemu drugemu delovanju komisije je pogozdovalni kataster. Da si ga ustanovi, bila je prva skrb komisije. Radi tega je komisija uže v svoji prvi seji dne 30/9 1884 za vsak političen okraj (Gorica, Gradišče in Sežana) izvolila v zmislu §. 7. opravnega reda, dež. zakonik šte. 14 ex 1884, poseben pododbor. Tem pododborom je naročila, da poiščejo tim hitreje zemljišča, ktera bi se imela po §. 5. postave za pogozdovanje pogozditi.

Pododbori sestavljeni so bili tako-le :

- a. c. k. gozdni nadsvetnik *Herman* vitez *Guttenberg*, oziroma njegov namestnik v Trstu in *Anton Šuc* za sežanski okraj ;
- b. c. k. gozdnega nadzorstva komisar *Jožef Pucich* in *Jožef Šinigoj*, pozneje *Jožef Paclica* za goriški okraj in
- c. c. k. komisar gozdnega nadzorstva *Jožef Pucich* in *Karol Kamel* pl. *Hardegger* za gradiški okraj.

Pododbori so tudi krajne razmere preiskovali in radi tega povabili tudi dotične župane in druge udeležence in se tako ustrajno poprijeli dela, da so bile krajevne pozvedbe uže 20. novembra 1884, toraj v primeroma prav kratkem času, v 77, t. j. v vseh davčnih občinah, ktere so se po postavi 9/12 1883, dež. zakonik šte. 13 ex 1884, zmatrale kot pripadajoče kraški zemlji, v glavnih potezih dognane.

Tem krajevnim preiskovanjem sledila so dolgotrajna preiskovanja potrebnih katastralnih podatkov in naprava potrebnih prepisov katastralnih obrisov pri 6 davkarskih uradih vseh treh polit. okrajev. To delo se je tudi takoj pričelo. Da se je pa to preiskovalo, sestavljalo vdobljene podatke i. t. d., neglede da se je moralo izmeriti dele parcel, kteri so bili skoraj v vseh davčnih občinah ločeni, trebalo je, kakor je lahko razumeti, več časa. Radi tega moralo se je misliti na to, da se ustanovi pogozdovalni kataster najprej samo za omejeno pokrajino, da bi se vsaj za prvi čas podlaga postavila nadaljnemu delovanju. V ta namen sta si prizadevala c. k. deželni gozdni nadzornik in c. k. komisar gozdnega nadzorstva v Gorici, da sestavita potrebne popolne

katastralne operate najpopred vsaj za nekatere občine, v katerih je bilo želeti, da se pogozdovanje najprej začne. Temu prizadevanju je bilo zahvaliti se, da je mogla komisija uže v drugi seji dne 29/11 1884 ustanoviti pogozdovalni kataster za 4 davčne občine v obsegu 632 ha in si s tem pripraviti precej obširno polje za svoje delovanje vsaj za nekaj časa.

Tekom leta 1885 določila je komisija, dasi zahteva delo mnogo časa, kataster za pogozdovanje še drugih 38 davčnih občin v obsegu 3350 ha in si tedaj pridobila še več nego zadosten temelj za več let, da polagoma lahko izvršuje najvažnejšo svojo nalogo, namreč pogozdovanje.

Pri vsem tem pa prizadevala si je komisija tudi nadalje, da tim preje določi kataster tudi za ostale dele Krasa, da bi zamogla vsakoletno pogozdovanje razširiti na kolikor mogoče mnogo občin in zemljišč.

Kar zadeva posebno one občine, ktere so prišle še le s postavo od 9/11 1886, dež. zak. šte. 3 ex 1887, pod postavo za pogozdovanje, preiskovali so dotični pododbori takoj po razglasbi postave krajne razmere; pozvedavali so se polagoma potrebni katastralni podatki, prirejali potrebni prepisi katastralnih zemljevidov, odmerila in preračunila površja posameznih zemljišč.

Kakor je to obširno in zamudno delo napredovalo, ustanovil se je sčasom v glavnih potezah pogozdovalni kataster za celo pokrajino; vtegne se pa zgoditi, da se pozneje nvéde še kaka mala sprememba in da se določi še nektera mala površja za pogozdenje.

Kataster določil se je tedaj v letih 1884 in 1885, kakor smo zgoraj omenili, za 42, leta 1886 za 19, leta 1887 za 14, leta 1888 za 16, leta 1889 za 3 in slednjič leta 1890 za 2, skupaj toraj za 96 davčnih občin; v 7 občinah pa in sicer v Šempasu in Tribuši v goriškem polit. okraju, Boškini v gradiškem polit. okraju, Misleče, Utovlje, Vato vlje in Vareje v sežanskem polit. okraju se ni do zdaj še nič odmenilo za pogozdovanje.

Na podlagi stvarnih predlogov imenovanih pododborov določilo se je skupno 2293 parcel, oziroma delov parcel v obsegu 8729.5631 ha za pogozdovanje in dotični sklepi komisije naznačili so se dotičnim (1419) strankam.

Vsled prošenj, podanih po 23 strankah (17 občin in 6 zasebnih) in vsled rekurzov 394 strank (46 občin in 348 zasebnih) proti dotičnim razsodbam, katere je rešila (manjšinoma) komisija v lastnem delokrogu ali pa predložila sè stvarnim svojim mnenjem visokemu c. k. kmetijskemu ministerstvu v razsodbo, izključili so se iz zgoraj omenjene površine nekteri zemljiščni deli v obsegu 408.2889 ha; omeniti pa moramo, da se je rekuriralo navadno samo proti posameznim delom zemljišč, ktera so bila določena za pogozdovanje.

Koncem leta 1890 se je toraj „pravnoveljavno“ sprejela v pogozdovalni kataster površina 8321.2742 ha. Za pogozdovanje določene pokrajine v posameznih občinah in okrajih so skupno in po posestnih kategorijah razvrščene v prilogi C.

Vrh tega so se pozvedela leta 1890 tudi zemljišča, ktera bi se imela v obrambo železnične proge Divača-Herpelje pogozditi. Ker pa niso ta pogozdovanja postavno utemeljena, jih nismo še sprejeli v kataster za pogozdovanje. Izvzemši 0.8723 ha polja in 2.0307 ha travnikov, kateri so se določili za pogozdenje v obrambo železnične proge Divača ob kranjskej meji, so v kataster za pogozdovanje vknjižena zemljišča pašniki, gozdovi in nerodovitne goličave, katere se pa dadó pogozditi; sploh pa je večina pašnikov in sicer pašnikov in nerodovitnih zemljišč skupaj okoli 8101 ha t. j. okoli 23% celega površja dotičnih zemljišč in okolo 220 ha gozdov. Za pogozdovanje določeni pašniki obsegajo uže sami okoli 20—21% vseh pašnikov v delokrog komisije spadajoče pokrajine.

Kataster za pogozdovanje določal se je kolikor mogoče v soglasji z dotičnimi posestniki in z ozirom na njih pašne potrebščine.

Sicer so se za pogozdenje v obče odločila najvažniša površja, v nadi, da bodo stranke same pogozdile svoje za to sposobne zemljiščne dele ali jih vsaj kako drugače zboljšale.

Negledé na nektera ob glavnih cestah ležeča ali jako opustošena zemljišča, ktera se raztezajo na planotah, določili so se za pogozdovanje vrhi, rebra in sedla hribov in gričev.

Ko bodo kedaj ta zemljišča okrašena z zelenim lesovjem, nastopijo Kraševcem lepši dnevi, mesto sedanjih gospodarstveno jako žalostnih časov.

Pogozdovanje.

Naravno je, da je komisija skrbela največ za svojo najvažnejšo nalogo, namreč za pogozdovanje. Zato si je tudi vedno prizadevala, da je od denara, ki ga je imela na razpolago, kolikor mogoče v ta namen porabila. Iz priloge D razvidi se natančneje, kar se je pogozdilo pod delovanjem komisije od leta 1885 do konca leta 1890 v posameznih občinah in okrajih, kar se je izdalo v to svrho sploh, kakor tudi povprečno za vsak hektar in za 1000 presajenih rastlin, (brez izrednih stroškov.)

Dasi je primanjkovalo komisiji v prvih dveh letih sredstev za pogozdovanje in posebno primerno število rastlin, nasadila je komisija, kakor se razvidi iz priloge, v kratkem, šestletnem delovanju 10.699.550 dreves in sicer je porabila za na novo pogozdovanje 6.403.320 in za podsadbo 4.296.230 dreves. Toraj je pogozdila na novo v 72 občinah površje 857.488 ha in podsadila vsako leto prejšnje nasadbe.

Tukaj naj pa omenimo, da je mnogo posestnikov spoznalo veliko vrednost pogozdovanja in je tedaj na pohvalni in posnemovanja vredni način polagoma večje ali manjše dele svojih za pogozdovanje določenih zemljišč na lastne stroške pogozdilo.

Komisija je dalje podsadila vse poprejšnje, njej izročene nasadbe z 3,850000 drevesci in pogozdila vsa zemljišča, katera je pridobila za pogozdovalni zalog v obsegu 5.7864 ha z 2-4 m visokim listnim drevjem in črnimi bori, katere nasadbe so prouzročile v primeri z drugim pogozdovanjem izvanredno velike stroške (1680 gl. 59 kr.).

Kjer je bilo potrebno, dopolnjevala je komisija vsako leto mlajša, kakor tudi starejša nasajenja. Tudi je podsadila v jeseni leta 1890 večji del v istem letu, kakor tudi poprej izvršenih nasadb.

Samo ob sebi se razume, da je komisija pri pogozdovanju izkoristila skušnje, ktere so se v tem oziru naredile, predno je ona začela delovati.

Nasadbe, posebno pa nove, so se izvajale večinoma spomladi. Pomladanske nasadbe so uspešniše od jesenskih, ktere več ali manj nadleguje burja. V jeseni se je največ podsajalo v bolj zavetnih legah.

Kar zadeva način pogozdovanja, se je le sadilo. Samo 20 kgr. koprivčnega semena nasejalo se je na nekterih zemljiščih v poskušnjo in na dveh krajih so se nameravale dopolniti nasadbe s setvijo 126 klgr. želodov. Toda rastline so kmalo poginile.

Kjer se je na novo pogozdilo, kopale so, kakor uže poprej, stranke 30 cm. globoke in 30 cm. široke jame na lastne stroške, rastline pa in vsajenje preskrbela je komisija na stroške pogozdovalnega zaloga. To je največja, vsakakor znamenita podpora, katero daje komisija strankam in zategadelj je komisija zavrgla prošnje nekterih občin, da bi se jim dovolila podpora za kopanje jam. Izjemno pa je podelila komisija podporo občinama Divača in Ležeče, ker sti leta 1888 priredile v soglasji s komisijo razven navadnih še izvanredno število jam, da se se nasadila drevesa, katera bodo pozneje v obrambo tamošnji železnični progi; za ta posebna dela podelila je komisija podporo 2 gl. za vsakih 1000 jam in vrh tega je dala v enej občini, kjer so bile jame slabo izkopane, iste na stroške pogozdovalnega zaloga globokeje izkopati.

Pri določevanju, koliko jam ima ta ali ona občina izkopati, ozirali smo se pravično na njene moči.

Koder treba, prinaša se zemlja za vsajenje iz dolin in drugih zemljatih mest na pogozdovanju odmenjenem zemljišči. Predno se rastline vsade, se vedno nekoliko oblatijo. Da se obranijo drevesa burje in ohrani svet kolikor mogoče dolgo časa vlažen, postavlja se okoli dreves večje kamenje, katero se dobiva na mestu.

Stroški za potrebna podsajenja pokrivajo se iz zaloga za pogozdovanje.

Ako stranke same pogozdijo, vdobe številu presajenih rastlin in krajevnim razmeram primerno podporo, če jo izrečno prosijo. Do sedaj so se podelile trem strankam take podpore.

Za pogozdovanje jemlje komisija delavce iz občine, v kateri se slučajno pogozduje, da si pri tem lahko tudi ubožnejši občinarji kaj prislužijo. Samo ako ni dovolj delavcev v dotični občini, jemlje komisija delavce iz drugih občin.

Kakor se razvidi iz dotične priloge, stane pogozdovanje v pol. okraju Gradišče nekaj več, ker mora komisija jemati delavce

iz oddaljenih občin in ker se mora radi slabega sveta skoraj povsod donášati zemlje v jame.

Vsled doseđanjih skušenj nasadila je komisija večinoma črne bore in sicer dvoletne, ker prenašajo najlažje sušo in burjo. Ker so stranke želele, nasadilo se je v severnih legah in na deloma obraščenih zemljiščih tudi nekaj malega triletnih smrek in pa dvoletnih mecesnov. V zadnjem času pa zahtevajo stranke večinoma samo črne bore, ker so spoznale, da smreke in mecesni navadno hitro ali v nekolikih letih vsahnejo.

Od nasajenih listnih dreves vsahmile so popolnoma bresti, ktere smo dobivali iz Italije, ker ni bilo v dotičnem letu dolgo časa nič dežja in najbrže tudi za to, ker so bila drevesca za nasajenje na Krasu prevelika, da si so se pogostoma zalivala.

V celej dobi se je nasadilo:

Črni borov (<i>pinus austriaca</i>)	9,934.090
Smrek (<i>abies excelsa</i>)	498.020
Mecesnov (<i>larix europea</i>)	242.520
Korsiških borov (<i>pinus corsica</i>)	3.000
Listnega drevja (gledičje, lipe, bresti, kostanji, javori, koprivci)	8.529
Koprive (<i>celtis austriaca</i>)	12.000
Akacij	1.400
skupaj	10,699.440

Nasajena drevesa dobivala so se največ iz komisijskih semenišč, dalje iz državnih semenišč na Primorskem in nekoliko se jih je nakupilo.

Splošno lahko rečemo, da se je uspešno pogozdovalo; ker od nasajenih dreves porabilo se je okoli 40% za opetovano pod-sajevanja vseh nasedb, ktere je bila komisija prevzela, oziroma izvršila, dasi ste bili v omenjeni 6 letni dobi dve leti za gozdovje jako neugodni. Vsled vročine je namreč v letih 1887 in 1890 vsahnilo 60—70%, oziroma 50—60% presajenih dreves in tudi starejša drevesa so radi rega nekoliko trpela; in razven tega meli smo pri vsajenji nešolane delavce.

Semenišča.

Po §. 4. postave od 9. decembra 1883, dež. zak. šte. 13 ex 1884., dobiva komisija za pogoždovanje potrebna drevesa, **kolikor zadestuje** v to nasejana množina, brezplačno iz državnih drevesnic na Primorskem. Z ozirom na velik obseg zemlje pa, v katerem deluje komisija, vedelo se je lahko že naprej, da bode potrebovalo vsako leto mnogo več dreves za izvršitev svoje naloge kot jih more dobivati iz teh semenišč. Zato je komisijo pred vsem skrbelo, da pripravi in zagotovi potrebno število dreves. V to svrho sklenila je tedaj že v prvi seji, da ustanovi na lastne stroške semenišče in najela je zatoraj za 10 let njivo pri c. kr. semenišči v Komnu v obsegu 0.4660 ha, da utemelji stalno semenišče. In ko je bil svet primeroma pripravljen, začelo se je v pomladi leta 1885 saditi.

Ko se je pozneje vsled postave od 9. novembra 1886, dež. zak. šte. 3 ex 1887, razširil delokrog komisije na nadaljnjih 26 davčnih občin in je komisija tedaj potrebovala več dreves, morala je skrbeti, da vdobi primeroma večje število rastlin.

Glede na to in previdevši, da ne bode mogla dobivati komisija nadalje več dosedanjega števila rastlin iz državnih sadišč, ker je pričela delovati tudi isterska komisija za pogoždovanje Krasa, ustanovila je komisija v pomladi leta 1887 semenišče v Gorici v obsegu 0.180 ha in sicer začasno, dokler ne vdobi primerne zemljišča. V jeseni istega leta razširila je to semenišče za 0.1700 ha.

Ker se je pa od leta do leta širilo pogoždovanje na vedno več občin, bilo je kmalo prevedeti, da tudi s tem ne bo zadostno preskrbljeno za potrebno množino rastlin, in to tem manj, ker se je moralo po revnem uspehu setev v goriškem semenišču od leta 1887 in 1888 soditi, da se dotično zemljišče slabo prilega na setvi iglavcev in ker so morala erarična semenišča čedalje več rastlin priskrbovati za pogoždovanja izven delokroga komisije. (Samo v goriškem okraju podelilo se je v ta namen v zadnjih petih letih 1,672.000 drevesc dotičnim prosilcem). Komisija je tedaj najela v jeseni l. 1880 tudi za 10 let 0.3280 ha zemljišča, da je razširila zgoraj imenovano semenišče v Komnu.

Vsled sklepa narejenega koncem leta 1887 najela je komisija v Černičah, — kjer stanuje en c. k. gozdar, — dve zemljišči, vsako v obsegu okoli 8 arov provizorično za dve leti; v prihodnji pomladi nasadila jih je v poskušnjo, ali bi se dalo tamo ustanoviti stalno semenišče, da bi se tamošnji pokrajini, koja ima jako razprostrana in važna površja za pogozdovanje, lahko preskrbelo potrebnih rastlin. Tedaj bi se tudi semenišče v Gorici, ako bi ga ne bilo več treba, po prvotnem sklepu komisije opustilo.

Samo ob sebi se razume, da so se imenovana semenišča vsako leto obdelovala, kolikor je bilo treba, v kar se je porabilo v posameznih letih semena:

	za črne bore, smreke, mecesne, skupaj			
leta 1885	125 klgr.	—	—	125 klgr.
„ 1886	80 „	—	—	80 „
„ 1887	172 „	30 klgr.	—	202 „
„ 1888	123 „	15 „	—	138 „
„ 1889	378 „	23 „	—	401 „
„ 1890	243 „	28 „	30 klgr.	301 „
Skupaj	1121 klgr.	96 klgr.	30 klgr.	1247 klgr.

Razen tega izgojilo se je v semeniščih v Komnu in Gorici v posameznih letih skupaj 500.000 jednoletnih drevesc in sicer 250.000 mecesnov, 100.000 smrek in 150.000 črnih borov. Tudi so se obdelana zemljišča vsako leto več ali menj izdatno gnojila z mešanim gnojem (kompostom).

Semenišče a Komnu se je jako dobro sponeslo, uspeh goriškega semenišča pa je bil v prvih letih jako pičel, ker je bil svet zelo oslavljen; pozneje pa, ko se je svet z gnojenjem poboljšal, bil je uspeh dovoljen.

Nasetve za poskušnjo v Černičah pa se niso sponesle. Zato se je jedno zemljišče opustilo takoj v prvem letu, drugo pa, nekoliko boljše, po zopetnem poskusu v drugem letu. Koncem leta 1890 pa je najela komisija parcelo njive v velikosti 10,2816 ha za 10 let v Šempasu in ustanovila tam stalno semenišče, ktero je gozdnemu drevju jako ugodno, kakor kažejo letošnje setve.

Toraj ima komisija sedaj skupaj 1.43 ha semezišča, na kterih se lahko prideluje vsako leto 2.5 — 3 milijonov in še več

drevesc. Tedaj je videti, da je komisiji potrebno število drevesc zagotovljeno, razun slučajja da se morda nekatere setve nepričakovano ponesrečijo,

Ker se je posebno mecesnov, kojih setve so se po narejenih skušnjah v primorskih semeniščih slabo sponašale, jako malo potrebovalo, jih ni komisija sama vzgojevala, temveč kupovala je deloma dvoletna drevesca, ktera so se takoj uporabljala, deloma dobivala je jedno-letna drevesca iz drugih semenišč in potem v lastnih semeniščih v porabo za prihodnje leto izgojevala. Dosedaj vdobili smo največ jednoletnih mecesnov brezplačno iz državnega semenišča v Celovcu.

Iz omenjenih komisijjskih semenišč vporabilo se je do konca leta 1890 skupaj 7,389.800 drevesc in sicer 6,898.300 črnih borov, 374.000 smrek in 117.500 mecesnov.

Razven tega vporabilo se bode v kratkem iz setev oziroma presadov leta 1890 in 1889 rastlin 2,625.000 drevese in sicer 2, 380.000 črnih borov, 197.000 smrek in 48.000 mecesnov.

Skupno število do konca leta 1890 v komisijjinih semeniščih vzgojenih rastlin je tedaj 10, 114.800 drevesc in sicer 9,278.300 črnih borov, 570.000 smrek in 167.500 mecesnov.

Stroški za vzgojo rastlin pa so zmerni; dasi so se namreč ponesrečile zgorej omenjene setve za poskušnjo v Črničah in setve v goriškem semenišči in dasi je prvo prekopanje, urejenje in očiščenje kamenja, gnojenje itd. dotičnih zemljišč in posebno zemljišča v Črničah mnogo stalo, znaša poprečno v vseh semeniščih vzgojevanje 1000 drevesc samo 83 kr. (samo v goriškem 1 gl. 26 kr. in v obeh skupaj 75 kr.), ako se ne ozirano na male in itak neizdatne stroške, ktere smo imeli za pletev, slučajno zalivanje in izkopanje iz setev leta 18890 in 1889 ne še uporabljenih rastlin.

Pridobitev zemljišč

V seji dne 10/00 1885 sklenila je komisija, da bo skušala na podlagi §§. 6. in 7. postave od decembra 9. 1883 dež. zak. štev. 13 ex 1884 potom prijazne poravnave od deležnih strank kupiti na račun pogozdovalnega zaloga zemljišča v obsegu 10.7711 ha, ktera se imajo vsled razpisa vis. c. kr. kmetijskega

ministerstva z dne 1. avgusta 1884 števil. 10070 ob železnični progi Bivio — Tržič v javnem interesu pogozditi. Da se ta sklep izvrši, določile so se v teku leta 1886 po večkratnem pogajanju z dotičnimi strankami (bilo jih je 17) kupne cene, dalje se je v glavnih točkah priskrbelo, da so se dotična zemljišča premerila in da so se naredili legopisni obrisi.

Toda še le ko je pogledala komisija v dotične izpiske zemljiških knjig, zapazila je, da treba premagati še mnogo velikih zaprek in težav, predno se sklenejo posamezne kupno-prodajne pogodbe; z malimi izjemami namreč bila so ta zemljišča obtežena z dolgovi, užitki, sosesstjo, darili na primerljaj smrti i.t.d. in v nekterih slučajih niso bili niti postavni lastniki v zemljiških knjigah vpisani. Komisija si je morala tedaj pred vsem prizadevati, da odstrani kolikor mogoče hitro te zapreke.

Vkljub mnogovrstnih s tem v zvezi stoječih težav in zemljeknjižnih operacij, posrečilo se je komisiji, da je pelagoma odstranila nekatere omenjenih zaprek, ktere so ovirale da se niso mogle skleniti pogodbe. Leta 1887 vkupila je komisija po dogovorjeni ceni 5 parcelnih delov obsegajoče površje, lastnino 5 strank, v obsegu 3.6640 ha, in leta 1888 od 6 strank 7 parcelnih delov v obsegu 2.1224 ha, skupaj toraj 5.7864 ha zemlje in vpisala v zemljiške knjige na ime pogozdovalnega zaloga.

Enako so se odstranile pozneje zapreke, zaradi katerih se niso mogle skleniti pogodbe z dvema strankama zastran zemljišča v obsegu 1.3 ha. Toda ker je del ene izmed dotičnih parcel nepostavno prisvojen (uzurpiran), treba, da vkupljeno površje še pooblaščen geometer odmeri. Vsled tega in ker je komisija upala, da bode radi manjših stroškov lahko vkupila več zemljišč skupaj, ni dozdalj še dognala dotičnega nakupa.

Kar se tiče pa drugih zemljišč, ustavlja se sklepanju dotičnih pogođeb še toliko zaprek, da jih ne bomo mogli z lepa pridobiti. Komisija bode tedaj morala, kakor je v tem slučaju uže sklenila, zahtevati razsvojitev (eksproprijacijo) teh zemljišč pri visokem c. k. namestništvu. Drugih zemljišč ni trebalo, niti ni kazalo pridobiti.

Zgradba brambenih zidov.

Ker se je vedno za to skrbelo, da bi se po eni strani gozdne nasadbe obvarovale poškodovanja, posebno pa poškodovanja po pašni živini, po drugi strani pa, da se Kraševci v svojo korist obvarujejo gozdnih prestopkov, napravila je komisija v dosedanji šestletni dobi v nekterih občinah suhe zidove (brez malte). Ker je namreč kamenja skoraj povsod v obilo pri rokah, je taka ovramba najceneja in najpripravnejša. Take zidove napravila je komisija več ali manj obširne, deloma na stroške pogozdovalnega zaloga, deloma v dogovoru z dotičnimi občinami.

Skupno dala je komisija zgraditi 7449·5 metrov v dolgosti in porabila pri tem iz pogozdovalnega zaloga 2251 gl. 51 kr. t. j. povprečno 25·8 kr. za meter v dolgosti in sicer v občinah :

1.) v Divači 5·75 m. dolg zid, posebno radi požara, kateri lahko nastane vsled mimo tekočih vlakov in izdala je 259 gl. 44 kr. Za to delo dala sta c. k. priv. društvo južne železnice **100 gl.** in občina Divača 51 gl.

2.) v Mavhinjah, Devinu in Medearci v obrambo na račun pogozdovalnega zaloga vkupljenih zemljišč 2128 m v dolgosti; potrosila je 914 gl. 37 kr.

3.) v Koprivi	334 m	v dolgosti proti podpori	116 gl. 80 kr.
4.) v Pliskovici	560	" " " " "	112 " — "
5.) v Škrbini	928	" " " " "	185 " 60 "
6.) v Selu	808·5	" " " " "	161 " 70 "
7.) v Mavhinjah	505	" " " " "	110 " — "
(vas Vizovlje)			
8.) v Kobiljaglavi	1030	" " " " "	206 " — "
9.) v Gorjanskem	325	" " " " "	65 " — "
10.) v Gabrovici	303	" " " " "	60 " 60 "
11.) v Križu	408	" " " " "	60 " — "

Od pri štev. 2. navedenih zidov zgradilo se je 517·5 metrov zidov v dolgosti (na manj nevarnih mestih) 80 cm visokih, ostale zidove pa 1 m visoke in povprečno 50—60 cm široke.

Ako gradè stranke zidove, vdobé navadno k večjemu 20 kr. odškodnine za vsak meter v dolgosti.

Slednjič naj še omenimo, da so se pričela koncem leta 1890 pogojevanja z občino Kobiljeglava za nadaljno gradenje brambenih zidov.

Gozdno nadzorstvo.

Obdelovana in pogozdena zemljišča so lahko v začetku nadzorovali pol. gozdni organi in dotični občinski gozdni in poljski čuvaji. Tudi so vodili in nadzorovali pogozdovanja najbližji c. k. gozdarji in gozdni pomočniki, kolikor so jim dopuščale njihove druge službene dolžnosti. Šele leta 1887 pokazalo se je, da primanjkuje nadzorstva. Vsled tega prosila je komisija po sklepu dne 12. marca istega leta visoko c. k. ministerstvo za poljedelstvo, da postavi še jednega c. k. gozdarja in v seji dne 28. junija istega leta je sklenila, da postavi 3 oziroma, ako privoli visoko c. k. ministerstvo omenjenega gozdarja, 2 gozdna čuvaja na stroške pogozdovalnega zaloga. Vsled tega postavila je komisija 1. oktobra istega leta 2 gozdna čuvaja in sicer jednega v Teržiču, drugega v Divači. Visoka c. k. vlada pa je imenovala s 1. decembrom istega leta c. k. gozdarja s sedežem v Črničah.

Ko pa ni niti to osebje zadostovalo, postavila je komisija v začetku leta 1889 še jednega gozdnega čuvaja v Kobiljaglavi.

Razven tega naročilo se je nekterim zaupnim občinskim poljskim in gozdnim čuvajem, da nadzorujejo pogozdovanja in posebno nektera važna pogozdena zemljišča in za ta trud so se jim dovolile majhne nagrade. V omenjeni šestletni dobi podelile so se 31 občinskim poljskim in gozdnim čuvajem nagrade v skupnem znesku 241 gl.

Leta 1889 razpustila je komisija iz službe leta 1887 imenovanega gozdnega čuvaja za varstveni okraj Divača; na njegovo mesto pa nastavljal se je kmalu drug čuvaj.

Za gozdne čuvaje izdelal se je poseben službenik, kterega je komisija potrdila v seji 7. aprila 1888.

Različno

Visoko c. k. namestništvo je z dopisom povabilo komisijo, naj izrazi svoje mnenje, ali naj se vpelje ali pospešuje obdelovanje drviščnih travnikov in pašnikov na kraških zemljiščih, ktera ne spadjo v delokrog komisije, po načini, ktereга priporoča Evgen Pavani v svoji knjižici: „del Carso, del suo imboschimento ed appratimento“ in ali kaže morda, uplivati na to da se to vpelje ali pospešuje.

Komisija je o tej stvari najpopred vprašala mnenje c. k. deželnega gozdnega nadzornika in c. k. kmetijsko društvo v Gorici, potem se nadrobno razpravljala to za deželno kulturo tako važno vprašanje in sklenila, da se pošlje visokemu c. k. namestništvu utemeljeno poročilo v naslednjem zmislu: Naj se pusti, da se poprimejo omenjene kulture prebivalci sami; ker je pa pri tem tudi mnogo težav in stroškov, in ker je to za posamezno, kakor tudi narodno gospodarstvo velike važnosti, naj se to kolikor mogoče na sledeč način izpodbuja in pospešuje:

1.) Naj se pospešuje in olajša delitev občinskih zemljišč, ktera se imajo na omenjen način zboijšati, ker je brezpogojno potrebno, ako se hoče doseči ta namen, da pridejo dotična zemljišča v zasebno last, ko je večji del teh kraških zemljišč še vedno v občinski lasti.

2.) Naj se olajšajo ali odpustè zemljiščni davki tistih površji, ktera se imajo na ta način obdelovati.

3.) Naj se delè primerni darovi in podpore posestnikom, kteri na ta način obdelujejo zemljišča. V prvi vrsti, seveda, deli naj se brezplačno prikladno listno drevje, ktero naj se v nalašč za ta namen ustanovljenih semeniščih odgojuje. Glede drugega vprašanja, naj se prepusti c. k. kmetijski družbi, da na to vpliva oziroma pospešuje.

Ker so nekatere stranke poslale vis, c k. ministerstvu za poljedelstvo **nekolekovane** rekurze proti sklepom komisije glede pogozdovalnega katastra in bi bile vsled tega primorane plačati globe, prosila je komisija visoko ministerstvo za poljedelstvo, naj ji blagovoljno odgovori, morajo li biti rekurzi proti sklepom komisije kolekovani ali ne, oziroma prosila je komisija, naj bodo

rekurzi postavno kolekov prosti in naj se opuste kazni, v ktere so zapadle do takrat stranke radi neko ekovanih rekurzov.

V odgovor te prošnje poslalo nam je visoko c. k. namestništvo ukaz visokega c. k. finančnega ministerstva, da morajo biti dotični rekurzi postavno kolekovani, da se pa dosedanje kazni udeležencem opustè, ako vložijo prošnjo; to se je naznanilo z okrožnico vsem občinam, ktere so v delokrogu komisije in naprosilo, naj to razglasijo na način, kakoršen je v vsakem kraju navaden, da se bodo vedeli občinarji ravnati. Tudi je komisija predložila visokemu c. k. ministerstvu za poljedelstvo v istem času drugo prošnjo, da bi bili rekurzi proti sklepom komisije prosti postavnih kolekov.

Kakor je o tem poročalo visoko c. k. ministerstvo za poljedelstvo, zdelo se je udeležnim ministerstvom iz različnih uzrokov neumestno, da se oprestè dotični rekurzi kolekov, kakor je želela komisija.

Dalje poslala je komisija po sklepu dne 13. februarja 1886 visokemu c. k. ministerstvu za poljedelstvo utemeljeno prošnjo, da bi se zemljišča, ktera se morajo vsled postave za pogozdovanje pogozditi, za 25 lel oprostila davkov.

Z ozirom pa, da so davki pašnikov, kteri se imajo pogozditi, jako nizki (2 — 5 kr. za oralo) in so ti pašniki skoraj popolnoma prosti davkov, se ni dozdevalo visokemu c. k. finančnemu ministerstvu potrebno, da se dotični pašniki začasno oproste davkov. (Kot nerodovitna vknjižena zemljišča so itak davkov prosta).

Po sklepu 28. junija 1887. naprosila je komisija c. k. okrajna glavarstva a Gorici, Gradišči in Sežani, da se prepove paša in vsaka raba zemljišč, ktera so se pogozdila ali se pogozdè v delokrogu komisije.

Vsled sklepa v seji 7. aprila 1888. naprosila je komisija imenovana c. k. okrajna glavarstva, naj prepovedò posekanje in zruvanje rastlin vsake vrste brez dovoljenja oblastnije na zemljiščih, ktera so vknjižena v pogozdovadni kataster. Imenovane oblastnije so tudi izdale dotične ukaze v zmislu prošnje. Tudi so se ti ukazi v okrajih Gorica in Gradišče leta 1890. zopet razglasili, ker so bili strankam nekterih občin bajè neznani. Vrh tega razglasil se je prvi ukaz (o varstvu nasadeb l. 1890. tudi za tiste občine, v kterih se je začelo pogozdovanje šele v zadnjih letih.

Po sklepu dně 23. marca 1889. prosila je komisija dalje imenovana tri c. k. okrajna glavarstva, naj pošljejo vedno eventualne prošnje, predloge in druge vloge o rabi in gospodarjenji pravnoveljavno za pogozdovanje določenih zemljišč, predno izdajo stvarne ukaze, komisiji, da se o njih izreče, oziroma da uraduje v lastnem delokrogu. Vsled tega oddala je tudi komisija do konca 1890. leta svoje mnenje o 53 takih prošnjah oziroma predlogih in dotične oblastnije so jih tudi v tem zmislu rešile.

Slednjič je izrazila komisija svoje menenje o 14 prošnjah radi delitve občinskih zemljišč, ktere so ji došle v omenjeni dobi, da o njih poroča.

Dostavimo naj še to, da je dala komisija vsako leto boro-vega zavijača „Retina buoliana“ (*Phalaena tortrix buoliana*), kateri se je v starejih nasadbah zdaj v večih, zdaj v manjših množinah prikazaval, kakor treba, pokončevati.

Sklep.

Sest let je toraj preteklo, odkar je pričela komisija delovati. V zavesti svojega vzvišenega gospodarskega poklica poprijela se je komisija z vso resnobo in živim zanimanjem naložene naloge. Vedno je delovala v zmislu besed, s kterimi je pozdravil predsednik njeno ustanovitev, prizadevaje si rešiti svojo nalogo v blagor kraškemu prebivalstvu. Dasi je mogla v tako kratkem času pri tolikih težavah in s pičlimi sredstvi le pohleven uspeh doseči, nam daja vendar to, kar je do zdaj dognala, zadostno poročstvo, da se jej s pomočjo blagohotne skrbnosti visoke vlade in deželnega zbora posreči, povzdigniti gozdno kulturo na Krasu v soglasju z interesi drugih kmetijskih strok do one stopinje koja je v blagor dežele zaželjena in potrebna — in da polagoma reši to svojo nalogo v nepredolgem času.

To smemo tem zanesljiveje pričakovati, ker se nadejamo, da nas bodo razumnejši, za blagor sodeželanov vneti prebivalci tudi nadalje, kakor dosedaj, krepko podpirali; dalje, da se bodo tudi oni posamezniki, kteri se do sedaj niso brigali za pogozdovanje ali so mu celo nasprotovali, polagoma boljšega prepričali in domoljubno delo komisije po svojih močeh podpirali.

Pri tej priliki naj na tem mestu še prav iskreno zahvalo objavimo onim, kateri so kaj pripomogli v dosego dosedanjih uspehov ter izrazimo željo, da bi tudi v bodoče posvetili svoje moči domoljubnemu podjetju.

Slednjič nam bodi dovoljeno, da spregovorimo tu še nekoliko o drugih kraških zemljiščih, katerih ne kaže pogozditi, bodi si, ker se sedaj nahajajo v nekoliko boljšem stanju, bodisi zaradi njihove lege, bodisi tudi — kakor smo uže poprej naglašali — z ozirom na obstoječe gospodarske razmere.

Kakor smo pa uže zgorej razložili, kaže se tudi potreba, da se na primeren način zapreči nadaljno propadanje teh zemljišč, oziroma, da se njih rodovitnost po mogočnosti pomnoži in potem tudi ohrani.

Kako naj se pa to učini?

Z ozirom na obstoječe naravne razmere, o katerih smo tudi zgoraj govorili, da se to le s takim obdelovanjem doseči, katero je po svojih učinkih najbliže pogozdovanju, da se namreč dotična zemljišča očistijo kamenja in da se bolj vsaksebej nasade na njih večja drevesa, katerim ne more živina več škodovati n. pr. hrasti, lipe, javorji, kostanji, bresti itd.; na ta način bi se zemljišča spremenila v drviščne travnike in pašnike.

Vsled tega bi se prav gotovo v kratkem znamenito pomnožila rodovitnost teh največji del golih kraških zemljišč obsegajočih površji.

Ne samo, da bi se potem pridelalo mnogo več lesa, temveč tudi več trave, več listja za krmo in več stelje; živina imela bi dalj časa boljše, tečnejšo pajo na senčnatih pašnikih, in vsled tega povišalo bi se tudi stanje živine. Ako bi se pomnožila krma in stelja, povišalo bi se tudi število živine; živina dobivala bi pičo deloma v hlevu in tedaj dobival bi kmet tudi veliko več gospodarstvu koristnega gnoja.

Jako zgovorno razodeva koristi in pripravnost takega obdelovanja očitni kontrast med poprejšnjo in sedanjo rodovitnostjo posameznih pašnikov, kateri so bili o svojem času le z revnim in ogrizenim grmičjem siromašno obraščeni, pa so jih v nekaterih občinah v zadnjem času s tem zboljšali in v drviščne travnike ali pašnike spremenili, da so jih, kolikor možno, očistili kamenja, da so obstoječe grmovje obrezali in je skozi

nekoliko časa obvarovali poškodovanja po živini, potem pa oskrbovali in je pustili rasti.

Ako pomislimo, da se na ta način poviša rodovitnost površja, katero meri okoli 20-25.000 ha, razvidimo kako velike ekonomične važnosti za Kras je pogozdovanje.

Tako obdelovanje bi tudi zelo pripomoglo v to, da seboljšajo podnebne razmere olepša Kras itd.; ono bi po tem takem močno podpiralo zgorej omenjeni vpliv pogozdovanja. Tudi bo ono brez dvoma zelo povzdignilo živinorejo in vse kmetijsko gospodarstvo, toraj tudi splošno blagostanje.

Po vsem tem je popolnoma vtemeljeno, da je taka kultura potrebna in gospodarstvenemu smotru primerna in želeti je le da se v očigled njene velike narodnogospodarsvene imenitnosti čim brže uvede; to spada med najnujніше ekonomične zadeve kraške pokrajine.

Njena izvršitev pa naj se prepusti probivalcem, ker je pogozdovanje v prvi vrsti njim koristno, ker ni posebnih tehničnih težav in si je lahko vsak posestnik svojim razmeram prilíči. Tedaj pa tudi lahko upamo, da se bodo posamezni posestniki tako očividno koristnega pogozdovanja po možnosti poprijeli. Gotovo jih bode pri tem tudi visoka vlada, ktera v vsakem oziru skrbi za boljšanje zemljišnega obdelovanja na Krasu, izdatno podpirala; delila bode potrebne rastline brezplačno, saj je v ta namen uže ustanovila primerno semeníšče v Komen.

Iz svega tega je jasno razvidno, da se bodo posamezne gospodarstvene stroške na Krasu **le tedaj** razcvetele in uspešno razvile, kedar pogozdimo slabše in bolj postavljene strani in kedar ostala zemljišča, ktera niso za drugačno obdelovanje, vsaj deloma soremenimo v drviščne pašnike in travnike. Potem šele zgine sedanje žalostno, obupno stanje, Kras spremeni se v lepo, cvetočo vokrajino, ktera bode ako in srcé razveseljevala, nastopilo bo splošno blagostanje, prebivalstvo povzdignilo se bode uravstveno in duševno.

Dasi bode dobrodejni uspeh šele poznejšim rodovom korišten, je vendar sveta dolžnost vsakega Kraševca, posebno pa razumnikov, duhovnikov, občin in županov, učiteljem i. t. d., da

kolikor mogoče pospešujejo pogozdovanje in one, ki se v nekih občinah bodisi iz samopašnosti, bodisi iz nevednosti ali drugega uzroka zoperstavljajo, podučujejo ali z dobrim vzgledom spodbujajo. Navdušuj jih pri tako domoljubnem opravilu, zavest, da, so spolnili stem patrijstično dolžnost in se zaslužne naredili za domovino. Pozneji rodovi jim ohranijo hvaležen spomin.

mit einem besondern Vorzuge versehen zu sein, als die
gewöhnlich bei uns in der Natur vorkommenden
andern Gattungen, welche in der Regel nur eine
einfache Form annehmen, und die in der Regel
nur eine einzige Art enthalten, und die in der Regel
nur eine einzige Art enthalten.

U D J E

Komisije za pogoždovanje Krasa
za pokneženo grofijo

GORIŠKO IN GRADIŠKO

LETA 1891

Predsednik:

Nj. E. Franc grof Coronini-Cronberg, c. in k. tajni svetnik, deželni glavar, itd. itd.

a. Pravi člani.

1. **Alois Bosizio vitez Thurnberg in Iungenegg**, c. k. namestništveni svetnik, kot voditelj c. k. okrajnega glavarstva v Gorici, ob ednem namestnik predsednika.
2. **Janez Krstnik Vintsehgan**, c. k. namestništveni svetnik, kot voditelj c. k. okrajnega glavarstva v Gradišči.
3. **Ivan Simzig**, c. k. okrajni glavar, kot voditelj c. k. okrajnega glavarstva v Sežani.
4. **Hermann vitez Guttenberg**, c. k. gozdni nadsvetnik in deželni gozdni nadzornik.
5. **Jožef Dr. Abram**, kot zastopnik deželnega odbora.
6. **Jožef Pavlica**, starešina v Rifenberku, kot zaupni mož za kraške občine goriškega pol. okraja.
7. **Karol Kammel pl. Hardegger** iz Zdravščine, kot zaupni mož za kraške občine gradiškega pol. okraja.
8. **Aleksander Mahorčič** iz Matauna, kot zaupni mož sežanskega polit. okraja.

b. Namestniki:

- k 1. 2. in 3. postavni zastopniki voditeljev okrajnih glavarstvih Gorice, Gradišče in Sežana.
- k 4. **Jožef Pueich**, c. k. komisar goznega nadzorništva v Gorici, kateri je ob ednem denarničar in tajnik komisije.
- k 5. **Dr. Jožef Ritter vitez Tonkli**.
- k 6. **Jožef Faganel** iz Oseka.
- k 7. **Josef Humpel** iz Ronkah.
- k 8. **Andrej Kocjan** iz Žerjah.

UDJE

Priloga B.

pogozdovnega zaloga za pokneženo

Skupaj	4500	00	6735	28	8372	82	8058	72	9000	34	9114	05	11219	61
------------------	------	----	------	----	------	----	------	----	------	----	------	----	-------	----

ško in Gradiško od leta 1884 do 1890.

Razkaz stroškov	S T R O Š K I															
	z a l e t a												Skupaj			
	1884		1885		1886		1887		1888		1889				1890	
	gl.	s.	gl.	s.	gl.	s.	gl.	s.	gl.	s.	gl.	s.			gl.	s.
ridobitev (odkup) zemljišč	.	.	.	.	.	.	955	77.5	806	73	.	.	.	.	1762	50.5
ogozdovanje	.	.	1591	43	3029	18	7950	61	7847	43	9749	52	6902	76	37070	93
prava zidov	.	.	.	.	187	00	595	65	647	52	479	74	341	60	2251	51
zdrževanje drevesnic	.	.	1078	32	553	67	1140	66	1240	24	2138	57	2170	81	8322	27
arstvo gozdov	.	.	.	.	10	00	290	34	1424	62	1462	74	1352	48	4540	18
ogozdovalni kataster	173	76	319	54	89	96	120	01	59	77	.	.	6	57	769	61
omisijski stroški	71	24	144	27	136	14	115	00	104	08	63	48	93	42	727	63
sarnični stroški	15	47	84	90	71	12	79	74.5	92	70	40	56	54	44	438	93.5
emuneracije	.	.	.	.	100	00	100	00	275	00	185	00	200	00	860	00
azni stroški	.	.	.	.	.	.	15	95	26	81	11	38	5	79	60	72
otovina konec leta 1890	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	196	53
upaj	260	47	3218	46	4177	86	11363	86	12524	90	14130	99	4127	87	57000	82

Izkaz

zemljišč, která so v zmislu § 5. postave z dne 9. decembra 1883 dež. zak. šte. 13 od l. 1884 za pogozenje odločena in pravnoeljavno v pogozenovalni kataster vpisana.

Katastralna občina	Število posestnikov dotičnih zemljišč	Pravnoveljavno v pogodbevalni ka- taster vpisano		Dotična zemljišča so			
		Število parcel oziroma delov parcel	poveršje v hektar	občinska	erarska	privatna	po ko- misiji na- kupljena
				poveršje v hektar			

I. Polit. okraj : SEŽANA.

Avber	1	10	80'0229	80'0229	.	.	.
Barka	1	2	38'3594	38'3594	.	.	.
Berje	1	4	13'3556	13'3556	.	.	.
Brestovica	123	187	124'8523	3'6995	.	121'1528	.
Dane	1	7	114'6559	114'6559	.	.	.
Divača	4	10	156'1174	155'4686	.	0'6488	.
Dutovlje	2	8	144'2381	144'2381	.	.	.
Gabrovica (d.o. Komen)	1	8	71'5541	71'5541	.	.	.
Gabrovica (d.o. Sežana)	5	12	15'9236	7'9396	.	7'9840	.
Gorjansko	1	12	37'1073	37'1073	.	.	.
Hrušovica	1	2	6'8155	6'8155	.	.	.
Ivanigrad	1	2	29'5440	29'5440	.	.	.
Kazlje	1	1	22'7410	22'7410	.	.	.
Kobilaglava	1	4	56'7743	56'7743	.	.	.
Kobdil	2	5	2'9035	2'6708	.	0'2327	.
Koboli	8	15	11'4614	.	.	11'4614	.
Komen	1	6	49'0980	49'0980	.	.	.
Kopriva	1	5	42'8119	42'8119	.	.	.
Kostanjevica	50	74	89'6908	11'3165	.	78'3743	.
Krajinavas	1	2	21'3509	21'3509	.	.	.
Križ	2	8	58'4811	58'4811	.	.	.
Ležeče	16	34	104'6485	100'8842	.	3'7643	.
Lipa	9	19	113'4726	98'9532	.	14'5194	.
Lokve	1	3	152'7307	152'7307	.	.	.
Malidol	1	1	7'6184	7'6184	.	.	.
Mavhinje	4	16	61'4033	55'4407	.	2'2997	3'6629
Merče	1	1	20'4620	20'4620	.	.	.
Nabrežina	20	33	95'7130	50'1355	.	45'5775	.
Naklo	13	21	53'1072	.	.	53'1072	.
Pliskovica	1	3	21'0915	21'0915	.	.	.
Podgrad	1	3	13'9817	13'9817	.	.	.
Povir	14	25	196'3198	195'2767	.	1'0431	.
Rodik	1	6	219'1400	219'1400	.	.	.

Katastralna občina	Število posestnikov dotičnih zemljišč	Pravnoveljavno v pogodzovalni ka- taster vpisano		Dotična zemljišča so			
		Število parcel oziroma delov parcel	poveršje v hektar	občinska	erarjar- ska	privatna	po ko- misiji na- kupljena
poveršje v hektar							
Salež	66	130	168 ⁵³¹⁶	44 ⁴⁹⁸⁹	.	124 ⁰³²⁷	.
Selo	1	3	35 ³³³¹	35 ³³³¹	.	.	.
Sežana	67	74	72 ⁵²⁷³	19 ³²⁰⁵	.	53 ²⁰⁶⁸	.
Škoflje	1	3	112 ⁸⁸²⁵	112 ⁸⁸²⁵	.	.	.
Skopo	1	2	29 ⁵⁶⁰⁹	29 ⁵⁶⁰⁹	.	.	.
Skrbina	1	7	142 ⁶¹⁴²	142 ⁶¹⁴²	.	.	.
Slivno	27	35	47 ⁸⁵⁷⁶	4 ⁶⁴⁸³	.	43 ²⁰⁹³	.
Štanjel	47	86	97 ⁰¹¹⁶	46 ⁶⁹³⁹	.	50 ³¹⁷⁷	.
Štjak	5	12	53 ³⁵¹¹	53 ³⁵¹¹	.	.	.
Štorje	2	6	224 ⁸¹¹⁵	224 ⁸¹¹⁵	.	.	.
Sempolaj	15	20	85 ³⁷⁴⁰	67 ¹⁷⁸²	.	18 ¹⁹⁵⁸	.
Sveto (Suta)	1	1	3 ³⁰⁵⁷	3 ³⁰⁵⁷	.	.	.
Temnica	1	1	50 ⁴³⁰⁸	50 ⁴³⁰⁸	.	.	.
Tomačevica	1	2	54 ²⁶⁰⁸	54 ²⁶⁰⁸	.	.	.
Tomaj	1	1	2 ⁹⁰⁷⁹	2 ⁹⁰⁷⁹	.	.	.
Velikidol	2	3	82 ⁴⁹⁸⁶	82 ⁴⁹⁸⁶	.	.	.
Velikirepen	1	1	79 ¹¹¹⁹	79 ¹¹¹⁹	.	.	.
Voglje	3	22	88 ⁶²³⁵	88 ⁶²³⁵	.	.	.
Vojščica	21	23	49 ⁹⁶³⁷	32 ¹⁵¹⁸	.	16 ⁹¹¹⁹	.
Volčji grad	2	7	30 ⁴⁸⁸⁴	30 ⁴⁸⁸⁴	.	.	.
Zgonik	39	52	81 ⁰⁶⁰⁶	4 ⁷¹¹⁶	.	76 ³⁴⁹⁰	.
Skupaj	596	1050	3839 ¹⁵⁵⁰	3113 ¹⁰³⁷	.	722 ³⁸⁸⁴	3 ⁶⁶²⁹

II. Polit. okraj: GORICA.

Čepovan	1	10	170 ⁸⁶⁸²	170 ⁸⁶⁸²	.	.	.
Černiče	2	3	72 ⁷⁸⁷⁶	65 ⁹¹⁵⁸	6 ⁸⁷¹⁸	.	.
Dornberg	2	4	27 ²⁹⁹²	27 ²⁹⁹²	.	.	.
Gabrije (d.o. Gorica)	3	3	41 ²⁸⁹⁵	39 ⁵⁶⁴⁴	.	1 ⁷²⁵¹	.
Gabrije (d.o. Ajdovščina)	1	1	14 ³²⁴⁵	14 ³²⁴⁰	.	.	.
Grgar	1	3	134 ⁷⁷¹⁵	134 ⁷⁷¹⁵	.	.	.
Gojače	3	4	130 ⁶²³⁶	104 ⁰⁶⁵¹	25 ⁹⁵⁸⁵	.	.
Kamnje	70	71	69 ³⁸²¹	1 ²³³⁶	17 ⁴⁰⁵⁶	50 ⁷⁴²⁹	.
Kronberg	1	8	208 ³⁹²¹	208 ³⁹²¹	.	.	.
Loka	3	4	52 ⁷⁹⁴⁵	52 ⁷⁹⁴⁵	.	.	.
Lokavec	53	73	292 ⁴⁷⁴⁰	197 ³⁸⁹²	.	95 ⁰³⁴⁸	.

Katastralna občina	Število posestnikov dotičnih zemljišč	Pravnoveljavno v pogodbovalni ka- taster v pisano		Dotična zemljišča so			
		Število parcel oziroma delov parcel	poveršje v hektar	občinska	erarska	privatna	po ko- misij na- kupljena
Miren	1	7	3 ⁹⁸⁸⁷	.	.	3 ⁹⁸⁸⁷	.
Novavas	1	3	43 ⁴⁴⁰⁴	43 ⁴⁴⁰⁴	.	.	.
Opatjeselo	2	3	177 ⁹⁹¹⁸	177 ⁹⁹¹⁸	.	.	.
Osek	79	146	81 ⁶⁶⁷⁸	2 ⁰⁶⁸⁰	6 ⁷⁰⁹²	72 ⁸⁹⁰⁶	.
Oseljan	1	1	29 ⁵⁴⁴⁰	29 ⁵⁴⁴⁰	.	.	.
Renče	2	19	340 ³⁴⁶³	330 ⁸⁰⁹³	.	9 ⁵³⁷⁰	.
Raynica	3	6	45 ⁹⁴³⁶	44 ³¹⁷²	.	1 ⁶²⁶⁴	.
Rifenberg	18	42	249 ⁹¹³⁶	231 ²⁸⁵⁹	.	18 ⁶²⁷⁷	.
Rubije	1	2	12 ⁸¹⁷²	.	.	12 ⁸¹⁷²	.
Solkan	2	6	4 ³⁰⁴⁰	3 ⁰²²⁶	.	1 ²⁸¹⁴	.
Šmarje	29	39	46 ⁴⁶⁰⁰	6 ⁰⁹⁵⁶	.	40 ³⁶⁴⁴	.
Št. Michael	2	2	67 ⁶⁸³⁹	67 ⁴²⁷⁸	.	0 ²⁵⁶¹	.
Št. Mavr	46	128	150 ⁷⁶³³	.	.	150 ⁷⁶³³	.
Št. Tomaž	25	26	214 ⁸¹⁷⁷	124 ⁵⁴⁴⁵	4 ⁷¹¹⁶	85 ⁵⁹¹⁶	.
Ternovo	1	3	135 ³⁵⁴⁰	135 ³⁵⁴⁰	.	.	.
Dol	30	38	139 ⁴⁸³¹	90 ⁴⁴²⁹	.	49 ⁰⁴⁰²	.
Vertoče	5	8	111 ⁹⁶⁷⁶	86 ⁸⁶⁷⁴	.	25 ¹⁰⁰²	.
Vertovin	80	130	116 ⁷⁶²⁰	4 ⁶⁵²⁶	15 ⁸⁹⁵⁴	96 ²¹⁴⁰	.
Vitovlje	13	27	291 ¹⁴⁵⁰	163 ⁶⁵⁰²	90 ⁵⁸⁷⁴	36 ⁹⁰⁷⁴	.
Skupaj	491	810	3478 ⁸³⁰³	2558 ¹³¹⁸	168 ¹³⁹⁵	752 ²⁵⁹⁹	.

III. Polit. okraj : GRADIŠKE.

Doberdob	82	129	208 ⁷³⁴⁹	24 ¹⁴²³	.	184 ⁵⁹²⁶	.
Devin	14	31	126 ⁵⁷⁶⁰	111 ⁰⁵⁹²	.	13 ⁹⁹¹⁴	1 ⁵²⁵⁴
Fogliano	1	1	35 ⁹⁴²⁰	35 ⁹⁴²⁰	.	.	.
Jamlje	41	79	85 ²⁴³²	38 ³⁷⁷⁴	.	46 ⁸⁶⁵⁸	.
Medea	16	38	12 ⁸¹¹⁷	7 ⁴⁸⁰³	.	5 ³³¹⁴	.
Medjevač	3	7	74 ⁷¹²³	74 ¹¹⁴²	.	.	0 ⁵⁹⁸¹
Monfalcone	3	5	238 ⁷²²²	211 ²⁵²⁴	.	27 ⁴⁶⁹⁸	.
Redipuglia	2	4	27 ⁵¹³¹	27 ⁵¹³¹	.	.	.
Zagraja	1	4	56 ⁵²⁶⁷	56 ⁵²⁶⁷	.	.	.
Zdravščina	1	3	24 ⁸⁶⁷⁰	24 ⁸⁶⁷⁰	.	.	.
St. Martin	17	22	17 ⁶¹³²	.	.	17 ⁶¹³²	.
Vermeljani	37	45	94 ⁰²⁶⁶	21 ²⁹³⁶	.	72 ⁷³³⁰	.
Skupaj	218	368	1003 ²⁸⁸⁹	632 ⁵⁰⁸²	.	368 ⁵⁹⁷²	2 ¹²³⁵

Katastralna občina	Število posestnikov dotičnih zemljišč	Pravnovoljavno v pogodbovalni ka- taster vpisano		Dotična zemljišča so			
		Število parcel oziroma delov parcel	poveršje v hektar	občinska	erarjar- ska	privatna	po ko- misiji na- kupljena
poveršje v hektar							

V vseh 3 polit. okrajih.

I. Sežana	596	1050	3839 ¹⁵⁵⁰	3113 ¹⁰³⁷	.	722 ³⁸⁸⁴	3 ⁶¹²⁹
II. Gorica	491	810	3478 ⁸³⁰³	2558 ¹³¹⁸	168 ¹³⁹⁵	752 ⁵⁵⁹⁰	.
III. Gradišče	218	368	1003 ²⁸⁸⁹	632 ⁵⁰⁸²	.	368 ⁵⁹⁷²	2 ¹²³⁵
Skupaj . . .	1305	2228	8321 ²⁷⁴²	6303 ⁸⁰³⁷	168 ¹³⁹⁵	1843 ⁵⁴⁴⁶	5 ⁷⁸⁶⁴

Handwritten

Handwritten

Handwritten

Handwritten

I. Handwritten

II. Handwritten

III. Handwritten

Handwritten

Izkaz

zasadb, katere so se v letih 1885, 1886, 1887, 1888, 1889 in 1890 v delokrogu komisije izvršile.

Red. štev.	Katastralna občina	Z A L E T A																								SKUPAJ			OPOMBA	
		1 8 8 5				1 8 8 6				1 8 8 7				1 8 8 8				1 8 8 9				1 8 9 0								
		pogoz- deno površje	nasaje- ne sadike	Stroški		pogoz- deno površje	nasaje- ne sadike	Stroški		pogoz- deno površje	nasaje- ne sadike	Stroški		pogoz- deno površje	nasaje- ne sadike	Stroški		pogoz- deno površje	nasaje- ne sadike	Stroški		pogoz- dene površje	nasaje- ne sadike	Stroški						
		ha	število	gl.	kr.	ha	število	gl.	kr.	ha	število	gl.	kr.	ha	število	gl.	kr.	ha	število	gl.	kr.	ha	število	gl.	kr.					
A. NOVE ZASADBE																														
I. Polit. o k r a j : S E Ž A N A																														
1	Auber	.	.	.	.	.	.	.	.	1.500	13.000	30	44,5	.	.	.	.	2.900	25.000	132	08	1.911	23.000	84	20	1.911	23.000	84	20	1) Zasadbe z listovci na zemljiščih "pogozdovalnega zaloga" (izredne zasadbe = izr. zas) 2) "

1) Zasadbe z listovci na zemljiščih "pogozdovalega zaloga" (izredne zasadbe = izr. zas.)
2) 537 gl. 65 kr.
*) od privatnih na svoje stroške izvršene zasadbe z sadikami, katere jim je komisija brezplačno podelila.
Srednja cena (brez primeroma dragocenih zasadab z listovci **za 1000 posajenih drevesc** = 3 gl. 40 kr., za hektar = 26 gl. 77 kr.

Red. št.	Katastralna občina	Z A L E T A																					S K U P A J			OPOMBA				
		1 8 8 5				1 8 8 6				1 8 8 7				1 8 8 8				1 8 8 9				1 8 9 0								
		pogoz- deno površje	nasaje- ne sadike	Stroški		pogoz- deno površje	nasaje- ne sadike	Stroški		pogoz- deno površje	nasaje- ne sadike	Stroški		pogoz- deno površje	nasaje- ne sadike	Stroški		pogoz- deno površje	nasaje- ne sadike	Stroški		pogoz- dene površje	nasaje- ne sadike	Stroški						
		ha	število	gl.	kr.	ha	število	gl.	kr.	ha	število	gl.	kr.	ha	število	gl.	kr.	ha	število	gl.	kr.	ha	število	gl.	kr.					
35	Velikidol	.	.	.	.	7 ⁰⁰⁰	43.000	134	62	3 ⁴⁰⁰	25.100	85	36	7 ⁰⁰⁰	56.500	176	22	2 ⁰⁰⁰	14.000	49	71	.	.	.	.	19 ⁴⁰⁰	138.600	445	91	I gl. 12 s. 7 gl. 81 s.
36	Voglje	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	0 ⁷²¹	5.500	21	56	6 ³⁶⁷	16.500	55	64	.	.	.	.	7 ⁰⁸⁸	22.000	77	20	
37	Vojščica	.	.	.	.	.	.	.	.	4 ⁶⁰⁰	34.500	136	31	4 ⁰²⁵	31.000	106	96	2 ³⁰⁰	15.500	62	96	2 ²⁸⁰	21.500	83	91	13 ²⁰⁵	102.500	390	14	
38	Volčjigrad	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	4 ⁵⁰⁰	35.000	132	94	.	.	.	.	4 ⁵⁰⁰	35.000	132	94	
SKUPAJ		Priv.:		.	.	1 ⁰⁰⁰	6.000	.	.	1 ¹⁷¹	6.000	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	2 ¹⁷¹	12.000	.	*)	
Regi.:		16 ⁴⁰⁰	146.000	302	40	51 ⁹⁴⁷	366.900	1156	29	109 ²¹²	835.400	3354	07 ⁵	125 ⁴⁵⁴	963.850	3770	65	94 ⁴⁹⁷	739.800	2911	32	94 ⁴⁴⁰	802.400	2595	20	491 ⁹⁵⁰	3854.350	14.089	93 ⁵	
Skupaj		16 ⁴⁰⁰	146.000	302	40	52 ⁹⁴⁷	372.900	1156	29	110 ³⁸³	841.400	3354	07 ⁵	125 ⁴⁵⁴	963.850	3770	65	94 ⁴⁹⁷	739.800	2911	32	94 ⁴⁴⁰	802.400	2595	20	494 ¹²¹	3866.350	14.089	93 ⁵	

II. P O L I T. O K R A J: G O R I C A.

1	Černiče	Priv.: Regi:	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	12 ⁷⁰⁰	88.000	.	.	5 ⁵⁰⁰	38.300	.	.	18 ²⁰⁰	126.300	.	*	.	.	.	.		
2	Dornberg		.	.	.	.	.	.	.	.	4 ⁵⁰⁰	31.300	91	95	4 ³⁰⁰	30.000	74	64	2 ⁵⁰⁰	20.000	40	40	.	.	11 ³⁰⁰	81.300	206	99	.	.	.	.	.	.	
3	Gabrje	(d.o. Gorica)	1 ⁶⁰⁰	12.00	.	.	.	0 ⁶⁰⁰	5.000	.	.	.	.	1 ⁰⁰⁰	7.000	.	.	1 ⁰⁰⁰	10.000	.	.	1 ⁰⁰⁰	10.000	.	.	4 ⁶⁰⁰	34.000	.	*	.	.	.	.		
			2 ⁰⁰⁰								2 ⁰⁰⁰	15.300	43	50	1 ²⁰⁰	8.500	28	08	1 ⁶⁰⁰	11.600	33	91	.	.	4 ⁸⁰⁰	35.400	105	49	.	.	.	.	.	.	
4	Gabrje	(d.o. Ajdovščina)	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	7 ⁶⁰⁰	53.000	122	82	4 ⁴⁰⁰	31.000	78	76	12 ⁰⁰⁰	84.000	201	58	.	.	.	.	.	.
			.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
5	Gargaro	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	6 ⁰⁰⁰	30.000	73	77	11 ⁰⁰⁰	51.000	169	55	17 ⁶⁰⁰	81.000	243	32	.	.	.	.	.	.
6	Gojače	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	8 ²⁰⁰	55.000	.	.	2 ⁰⁰⁰	14.000	.	.	10 ²⁰⁰	69.000	.	*	.	.	.	.	.	
7	Kamnje	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	9 ³⁰⁰	63.000	.	.	.	.	.	.	9 ³⁰⁰	63.000	.	*	.	.	.	.	.	
8	Loka	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	2 ⁵⁰⁰	17.600	.	*	.	.	.	.	.	
9	Lokavec	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	2 ⁰⁰⁰	14.000	.	*	.	.	.	.	.	
10	Merna	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1 ⁰⁰⁰	7.400	12	66	0 ³⁰⁰	1.800	5	53	1 ³⁰⁰	9.200	18	19	.	.	.	.	.	.
11	Opatjeselo	.	.	.	.	.	.	.	.	3 ⁰⁰⁰	21.000	62	06	4 ⁰⁰⁰	27.400	66	21	5 ⁵⁰⁰	38.800	105	08	5 ⁰⁰⁰	35.000	109	21	17 ⁵⁰⁰	112.200	342	56	.	.	.	.	.	.
12	Osek	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	5 ²⁰⁰	35.000	.	.	3 ⁴⁰⁰	22.400	.	.	8 ⁶⁰⁰	57.400	.	*	.	.	.	.	.	
13	Ozeljan	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1 ⁸⁰⁰	10.000	.	.	0 ⁷⁰⁰	5.000	.	.	2 ⁵⁰⁰	15.000	.	*	.	.	.	.	.	
14	Renče	14 ⁰⁰⁰	113.000	.	.	5 ⁰⁰⁰	32.000	.	.	.	.	.	.	2 ⁵⁰⁰	20.000	.	.	.	.	.	.	4 ³⁰⁰	29.000	.	.	25 ⁸⁰⁰	194.000	.	*	.	.	.	.	.	
15	Ravnica	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	5 ¹⁰⁰	36.000	60	24	5 ⁰⁰⁰	37.000	67	56	10 ¹⁰⁰	73.000	127	80	.	.	.	.	.	.
16	Rifenberg	Priv.: Regi:	.	.	.	.	0 ¹⁰⁰	800	.	.	6 ⁵⁰⁰	45.000	.	.	7 ⁰⁰⁰	47.000	.	.	7 ⁶⁰⁰	53.000	.	.	6 ⁷⁰⁰	48.000	.	.	27 ⁹⁰⁰	193.800	.	*	.	.	.	.	
			.	.	.	.	.	.	6 ⁸⁰⁰	48.000	162	06	7 ⁰⁰⁰	49.410	143	59	5 ⁹⁰⁰	41.000	84	69	7 ⁴⁰⁰	54.000	120	43	27 ¹⁰⁰	192.410	510	77	.	.	.	.	.	.	
17	Rubije	.	.	.	.	0 ⁶⁰⁰	5.000	.	.	2 ⁵⁰⁰	20.000	.	.	2 ⁰⁰⁰	15.000	.	.	3 ⁰⁰⁰	20.000	.	.	1 ²⁰⁰	8.000	.	.	9 ³⁰⁰	68.000	.	*	.	.	.	.	.	
18	Skrilje	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1 ⁸⁰⁰	13.000	.	.	1 ⁸⁰⁰	13.000	.	*	.	.	.	.	.

Sredna cena :

a. za komisijske in privatne zasadbe skupaj : za 1000 d

b. zasadbe samo : za 1000 drevesc = 2 za hektar = 17

Sredna cena :

a. za komisijske in privatne zasadbe skupaj : za 1000 drevesc = 1 gl. 12 s.

b. za komisijske in privatne zasadbe skupaj : za 1000 drevesc = 2 gl. 50 s.

c. za komisijske in privatne zasadbe skupaj : za 1000 drevesc = 7 gl. 81 s.

d. za komisijske in privatne zasadbe skupaj : za 1000 drevesc = 17 gl. 08 s.

Red. štev.	Katastralna občina	Z A L E T A																					SKUPAJ						OPOMBA	
		1 8 8 5				1 8 8 6				1 8 8 7				1 8 8 8				1 8 8 9				1 8 9 0								
		pogoz- deno površje	nasaje- ne sadike	Stroški		pogoz- deno površje	nasaje- ne sadike	Stroški		pogoz- deno površje	nasaje- ne sadike	Stroški		pogoz- deno površje	nasaje- ne sadike	Stroški		pogoz- deno površje	nasaje- ne sadike	Stroški		pogoz- dene površje	nasaje- ne sadike	Stroški						
		ha	število	gl.	kr.	ha	število	gl.	kr.	ha	število	gl.	kr.	ha	število	gl.	kr.	ha	število	gl.	kr.	ha	število	gl.	kr.					
19	Sv. Mihael	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	2 ³⁰⁰	15.000	.	.	1 ⁴⁰⁰	9.000	.	.	3 ⁷⁰⁰	24.000	.	*				
20	Sv. Tomaž	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	9 ⁷⁰⁰	68.000	134	44	0 ⁷⁰⁰	4.000	7	50	10 ⁴⁰⁰	72.000	141	94				
21	Dol	Priv:	.	.	.	.	.	.	.	1 ³⁰⁰	12.000	.	.	.	.	.	.	.	.	1 ³⁰⁰	8.300	23	33	1 ³⁰⁰	12.000	.	*			
		Regi:	.	.	.	.	.	.	.	1 ⁸⁰⁰	13.000	28	72	1 ⁶⁰⁰	11.500	21	93	1 ¹⁰⁰	7.800	16	98	1 ³⁰⁰	8.300	23	33	5 ⁸⁰⁰	40.700	90	96	
22	Vertoče	Priv:	.	.	.	.	0 ⁷⁰⁰	5.000	.	.	1 ²⁰⁰	10.000	.	.	0 ⁸⁰⁰	6.000	.	.	0 ⁸⁰⁰	6.000	.	.	1 ⁰⁰⁰	8.000	.	.	4 ⁵⁰⁰	35.000	.	*
		Regi:	.	.	.	.	.	.	.	.	4 ³⁰⁰	32.500	84	35	4 ⁸⁰⁰	33.900	80	78	5 ⁵⁰⁰	41.320	76	49	6 ⁰⁰⁰	44.800	124	70	20 ⁶⁰⁰	152.520	366	32
23	Vertovin	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	11 ⁸⁰⁰	79.000	.	.	3 ³⁰⁰	22.000	.	.	15 ¹⁰⁰	101.000	.	.	15 ¹⁰⁰	101.000	.	*
24	Vitovlje	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	13 ²⁰⁰	95.000	.	.	3 ²⁰⁰	21.000	.	.	16 ⁴⁰⁰	116.000	.	.	16 ⁴⁰⁰	116.000	.	*
	SKUPAJ	Priv.:	15 ⁶⁰⁰	125.000	.	.	7 ⁰⁰⁰	47.800	.	.	12 ⁷⁰⁰	94.000	.	.	12 ³⁰⁰	88.000	.	.	75 ⁹⁰⁰	519.000	.	.	40 ⁴⁰⁰	279.300	.	.	163 ⁹⁰⁰	1153100	.	*
		Regi.:	.	.	.	.	.	.	.	.	22 ⁴⁰⁰	161.200	472	64	22 ⁹⁰⁰	160.710	415	23	51 ³⁰⁰	354.920	761	48	41 ¹⁰⁰	266.900	706	57	137 ⁹⁰⁰	943.730	2355	92
	Vse skupaj		15 ⁶⁰⁰	125.000	.	.	7 ⁰⁰⁰	47.800	.	.	35 ¹⁰⁰	255.200	472	64	35 ²⁰⁰	248.710	415	23	127 ⁴⁰⁰	873.920	761	48	81 ⁵⁰⁰	546.200	706	57	391 ⁸⁰⁰	2096830	2355	92

III. POLIT. OKRAJ: GRADIŠKA.

1	Devin	Priv.: Regi:	3 ⁰⁵⁸	15.000	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1 ³⁵⁰	9.250	39	38	4 ¹⁶¹	35.340	660	58 ¹⁾	0 ⁶⁰⁰	3.900	17	64	3 ⁰⁵⁸	15.000	.	*	
2	Foljan		.	.	.	.	1 ⁰⁰⁰	6.000	26	54	1 ³⁰⁰	10.000	44	00	.	.	.	.	.	.	.	1 ⁴⁰⁰	9.700	55	44	6 ¹²¹	48.490	717	80	
3	Jamlje	Priv.: Regi:	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	2 ²⁰⁰	15.050	67	51	2 ⁰⁰⁰	12.860	42	14	.	.	.	.	4 ²⁰⁰	27.910	109	65	
4	Monfalcone		.	.	.	.	1 ⁰⁰⁰	8.000	65	27	3 ⁰⁰⁰	20.800	94	40	3 ⁰⁰⁰	21.500	94	84	4 ⁰⁰⁰	31.400	203	28	5 ⁰⁰⁰	32.600	136	95	16 ⁰⁰⁰	114.500	594	74
5	Medjevača	Priv.: Regi:	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	0 ⁷¹⁹	5.200	21	50	0 ⁵⁹⁸	3.160	127	15 ²⁾	0 ⁸⁰⁰	6.000	31	01	2 ¹³⁸	14.360	179	66	
6	Redipuglia		.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1 ⁸⁰⁰	13.150	52	49	.	.	.	.	.	.	.	.	1 ⁸⁰⁰	13.150	52	49
7	Ronchi	Priv.: Regi:	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	0 ⁵⁰⁰	3.200	15	50	.	.	.	.	.	.	.	.	0 ⁵⁰⁰	3.200	15	50	
8	Zagraja		.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1 ⁷⁰⁰	12.000	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1 ⁷⁰⁰	13.000	.	*
9	Zdravšina	Priv.: Regi:	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	2 ⁷⁵⁰	19.100	91	85	4 ⁰⁰⁰	29.900	119	60	2 ⁸⁰⁰	23.500	101	88	11 ⁵⁵⁰	87.500	383	70	
10	Vermeljani		.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	3 ⁰⁰⁰	21.200	117	59	3 ⁷⁰⁰	25.900	126	30	2 ⁵⁰⁰	20.330	251	03	9 ²⁰⁰	67.450	494	92
			.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1 ⁰⁰⁰	6.900	57	34	.	.	.	.	0 ⁶⁰⁰	4.200	23	58	1 ⁶⁰⁰	11.100	80	92	
	SKUPAJ	Priv.: Regi:	3 ⁰⁵⁸	15.000	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1 ⁷⁰⁰	12.000	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	4 ⁷⁵⁸	27.000	.	*
			.	.	.	.	.	2 ⁰⁰⁰	14.000	91	81	9 ³⁰⁰	67.000	326	36	16 ⁵⁵⁰	116.050	551	41	17 ⁷⁵⁰	136.190	1419	28	11 ²⁰⁰	79.900	366	50	56 ⁸⁰⁰	413.140	2755
	Vse skupaj		3 ⁰⁵⁸	15.000	.	.	.	.	.	.	.	.	.	18 ²⁵⁰	128.050	551	71	17 ⁷⁵⁰	136.190	1419	28	11 ²⁰⁰	79.900	336	50	61 ⁵⁰⁷	440.140	2755	36	

1) Izr. zas. na zemljiščih »pogozdovalega zaloga«
z 1.161 ha in 533 gl. 06 kr.

2) Izr. zas. na zemljiščih »pogozdovalega zaloga«.

Sredna cena (brez izr. zas).

a) za komisijske (Regie) in privatne zasadbe skupaj:

za 1000 drevesc = 4 gld. 94 kr., za hek-

tar = 35 gld. 03 kr.

b) za komisijske zasadbe samo: za 1000

drevesc = 5 gld. 28 kr., za hektar = 37

gld. 99 kr.

Red. štev.	Katastralna občina	Z A L E T A																		SKUPAJ			OPOMBA
		1 8 8 5			1 8 8 6			1 8 8 7			1 8 8 8			1 8 8 9			1 8 9 0						
		pogoz- deno površje	nasaje- ne sadike	Stroški	pogoz- deno površje	nasaje- ne sadike	Stroški	pogoz- deno površje	nasaje- ne sadike	Stroški	pogoz- deno površje	nasaje- ne sadike	Stroški	pogoz- deno površje	nasaje- ne sadike	Stroški	pogoz- deno površje	nasaje- ne sadike	Stroški				
		ha	število	gl. kr.	ha	število	gl. kr.	ha	število	gl. kr.	ha	število	gl. kr.	ha	število	gl. kr.	ha	število	gl. kr.				

NOVE ZASADBE VSIH 3 POLIT. OKRAJEV:																																		
I	Sežana	Priv. Regie.	16'400	146.000	302	40	1'000 51'947	6.000 366.900	1156	29	1'171 109'212	6.000 835.400	33	54	07'5	125'451	963.850	3770	65	94'497	739.800	2911	32	94'440	802.400	2595	20	2'171 491'950	12.000 3854350	14089	93'5			
II	Gorica	Priv. Regie.	15'600	125.000	.	.	7'000	47.800	.	.	12'700	94.000	.	.	12'300	88.000	.	.	75'900	519.000	.	.	40'400	379.300	.	.	163'900	1153100	.	.	137'900	943.730	2355	92
III	Gradiska	Priv. Regie.	3'058	15.000	.	.	2'000	14.000	91	81	9'300	67.000	326	36	16'550	116.050	551	41	17'759	136.190	1419	28	11'200	79.900	366	50	4'758 56'809	27.000 413.140	2755	36				
	SKUPAJ	Priv.	18'658	140.000	.	.	8'000	53.800	.	.	13'871	100.900	.	.	14'000	100.000	.	.	75'900	519.000	.	.	40'400	279.300	.	.	170'829	1192.100	.	.	.	.		
		Regie.	16'400	146.000	302	40	53'947	380.900	1248	10	140'9121	1063.600	4153	07'5	164'904	1240.610	4737	29	163'756	1230.910	5092	08	146'74	1149.200	3668	27	686'659	5211.220	19'201	21'5				
	Vse skupaj		35'058	286.000	302	40	61'947	434.700	1248	10	154'783	1163.600	4153	07'5	178'904	1340.610	4737	29	239'656	1749.910	5092	08	187'140	1428'500	3668	27	857'488	6403.320	19.201	21'5				

Sredna cena (brez izr. zas.):

a) za komisijske (Regie) in privatne

zasadbe skupaj: za 1000 drevesc

2 gld. 75 kr., za hektar = 20

gld. 62 kr.

b) za komisijske zasadbe samo: = za

1000 drevesc 3 gld. 38 kr., za

hektar = 25 gld. 81 kr.

B. PODSADBE																											
I. POLIT. OKRAJ: SEŽANA																											
1	Barka	.	5.000	11 90	.	.	.	.	.	33.000	157 59	.	5.000	24 91	.	.	.	.	.	43.000	194 40						
2	Lokve	.	16.000	18 59	.	52.000	175 54	.	58.500	182 46,5	.	28.000	68 97	.	29.600	105 24	.	.	.	184.100	550 80,5						
3	Dane	.	.	.	.	.	.	.	.	12.000	38 22	.	.	.	.	8.000	16 84	.	20.000	55 06							
4	Divača	.	5.000	12 40	.	20.000	86 50	.	68.000	261 04	.	9.200	29 68	.	104.000	538 89	.	5.000	9 85	211.000	938 36						
5	Dutovlje	.	8.250	29 50	.	20.500	77 72	.	.	.	31.000	76 32	.	37.000	141 54	.	33.600	132 90	130.350	457 98							
6	Gabrovica	.	13.800	50 85	.	.	.	.	7.000	27 46	.	.	.	.	.	11.000	37 72	.	31.800	116 03							
	(sod. okraj Komen)																										
7	Gorjansko	.	.	.	.	4.200	16 80	.	50.000	196 28	.	11.000	36 52	.	4.000	16 45	.	25.000	81 16	94.200	347 21						
8	Veliki Repen	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	4.000	18 07	.	6.000	25 82	10.000	43 89						
9	Hrušovica	.	.	.	.	5.600	24 14	.	16.000	64 70	.	4.000	13 53	.	5.250	20 20	.	5.000	15 35	35.850	137 92						
10	Ivanigrad	.	.	.	.	.	.	.	7.500	27 20	.	6.500	26 26	.	.	.	.	13.000	40 78	27.000	94 24						
11	Kažlje	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	8.500	28 36	8.500	28 36						
12	Kobilaglava	.	36.900	146 55	.	4.200	15 98	.	19.000	70 06	.	12.500	42 59	.	8.500	33 87	.	11.000	35 12	92.100	344 17						
13	Kobdil	.	.	.	.	12.490	49 33	.	2.500	10 33	.	.	.	.	.	.	.	.	.	14.990	59 66						
14	Komen	.	38.400	147 35	.	22.900	116 14	.	37.800	154 37	.	8.000	32 26	.	11.500	44 76	.	5.500	17 17	124.100	512 05						
15	Kopriva	.	.	.	.	3.400	14 00	.	.	.	.	8.000	27 63	.	5.250	20 20	.	13.000	38 70	29.650	100 53						

Sredna cena za 1000 drevesc = 3 gld 67 kr.

Red. štev.	Katastralna občina	Z A L E T A																		S K U P A J						OPOMBA						
		1 8 8 5				1 8 8 6				1 8 8 7				1 8 8 8				1 8 8 9				1 8 9 0										
		pogoz- deno		nasaje- ne		Stroški		pogoz- deno		nasaje- ne		Stroški		pogoz- deno		nasaje- ne		Stroški		pogoz- deno		nasaje- ne		Stroški			pogoz- dene		nasaje- ne		Stroški	
		površje	sadike	gl.	kr.	površje	sadike	gl.	kr.	površje	sadike	gl.	kr.	površje	sadike	gl.	kr.	površje	sadike	gl.	kr.	površje	sadike	gl.	kr.		površje	sadike	gl.	kr.		
16	Kostanje- vica	.	10.500	37	12	.	15.500	64	32	.	3.000	.	.	.	.	14.000	52	62	.	.	.	.	.	.	.	3.000	.	*				
17	Križ	.	.	.	.	.	.	.	.	.	19.700	85	35	.	.	.	2.800	13	78	.	11.300	27	50	.	.	59.700	239	41				
18	Ležeče	.	5.000	11	90	.	7.000	41	42	.	22.000	61	02,5	.	.	.	31.000	128	31	.	16.000	47	37	.	.	81.000	290	02,5				
19	Lipa	.	43.400	156	11	.	20.600	82	36	.	21.500	93	60	.	.	.	35.000	135	50	.	.	.	.	.	.	120.500	467	57				
20	Malidol	.	8.200	29	95	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	8.200	29	95			
21	Mauhinja	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	15.500	50	47	.	.	15.500	50	47				
22	Merče	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	6.000	27	76	.	10.000	25	59	.	.	16.000	53	35				
23	Nabrežina	.	.	.	.	.	4.000	17	18	.	.	.	.	.	9.460	42	00	.	9.500	42	70	.	.	.	.	22.960	101	88				
24	Pliskovica	.	.	.	.	.	.	.	.	.	9.000	36	20	.	20.000	83	27	.	10.000	41	81	.	11.500	36	79	.	50.500	198	07			
25	Povir	.	.	.	.	.	.	.	.	.	22.000	58	15	.	13.000	44	46	.	.	.	.	.	.	.	10.000	48	78	.	45.000	151	39	
26	Rodik	.	10.000	16	50	.	35.000	66	00	.	38.000	62	30	.	20.000	39	37	.	50.000	152	65	.	.	.	.	153.000	336	82				
27	Selo	.	.	.	.	.	.	.	.	.	9.000	34	90	.	5.000	21	06	.	8.000	30	30	.	9.500	30	94	.	31.500	117	20			
28	Škoflje	.	15.000	31	75	.	.	.	.	.	.	.	.	.	37.000	137	12	.	6.000	34	06	.	4.000	13	65	.	62.000	216	58			
29	Skopo	.	.	.	.	.	10.300	42	38	.	4.000	22	80	.	13.000	34	02	.	12.000	45	85	.	16.500	73	51	.	55.800	218	56			
30	Srkbina	.	.	.	.	.	.	.	.	.	23.500	95	65	.	25.500	111	68	.	21.500	87	42	.	15.000	51	93	.	85.500	346	68			
31	Št. Danjel	.	11.000	41	97	.	22.880	91	00	.	18.500	82	08	.	.	.	.	10.500	40	08	.	.	.	.	.	.	62.800	255	13			
32	Štjak	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	18.300	71	19	.	.	.	.	.	.	18.300	71	19			
33	Storje	.	.	.	.	.	.	.	.	.	91.000	136	17,5	.	.	.	.	43.000	183	45	.	8.000	27	63	.	142.000	527	25,5				
34	Sempolaj	.	.	.	.	.	.	.	.	.	10.000	37	15	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	27.500	94	60			
35	Temnica	.	27.500	94	55	.	30.000	126	04	.	45.000	178	95	.	.	.	.	53.500	221	65	.	.	.	.	.	156.000	621	19				
36	Tomačovica	.	14.700	52	10	.	18.900	77	22	.	21.500	95	20	.	13.500	60	82	.	10.500	42	49	.	39.500	124	37	.	118.600	452	20			
37	Tomaj	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	4.800	15	29			
38	Velikidol	.	45.330	169	32	.	42.300	163	44	.	12.000	48	00	.	.	.	.	18.000	69	71	.	23.500	72	40	.	141.130	522	87				
39	Voglje	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	2.500	8	85	.	.	.	.	.	.	2.500	8	85			
40	Vojščica	.	.	.	.	.	.	.	.	.	10.000	38	94	.	7.000	25	86	.	.	.	.	33.500	110	56	.	50.500	175	36				
41	Volčjigrad	.	.	.	.	.	6.500	25	24	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	21.500	67	99	.	28.000	93	23				
	(Priv. : Regi. :)	.	.	.	.	.	.	.	.	.	3.000	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	3.000	.	*		
	SKUPAJ	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.		
	(Priv. : Regi. :)	.	313.980	1058	41	.	358.190	1372	75	.	643.000	2340	37,5	.	326.460	1149	23	.	576.200	2394	31	.	412.200	1361	99	.	2630030	9677	06,5			
	Vse skupaj	.	313.980	1058	41	.	358.190	1372	75	.	646.000	2340	37,5	.	326.460	1149	23	.	576.200	2394	31	.	412.200	1361	99	.	2633030	9677	06,5			

Red. štev.	Katastralna občina	Z A L E T A																		SKUPAJ			OPOMBA
		1 8 8 5			1 8 8 6			1 8 8 7			1 8 8 8			1 8 8 9			1 8 9 0						
		pogoz- deno površje	nasaje- ne sadike	Stroški	pogoz- deno površje	nasaje- ne sadike	Stroški	pogoz- deno površje	nasaje- ne sadike	Stroški	pogoz- deno površje	nasaje- ne sadike	Stroški	pogoz- deno površje	nasaje- ne sadike	Stroški	pogoz- deno površje	nasaje- ne sadike	Stroški	pogoz- dene površje	nasaje- ne sadike	Stroški	
		ha	število	gl. kr.	ha	število	gl. kr.	ha	število	gl. kr.	ha	število	gl. kr.	ha	število	gl. kr.	ha	število	gl. kr.	ha	število	gl. kr.	

II. POLIT. OKRAJ: GORICA.

1	Černiče	Priv. Regi.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	25.000	.	.	.	25.000	.	*
2	Dornberg		.	.	.	.	.	.	25.000	73 67	.	.	.	.	.	.	.	52.000	128 68	.	48.206	90 39	.	100.200 219 07
3	Gabrije (d. o. Gorica)	Priv. Regi.	.	.	.	.	.	.	4.500	.	.	10.000	.	.	.	.	.	24.000	49 00	.	26.000	50 76	.	75.000 173 43
4	Gabrije (d. o. Ajdovščina)		.	.	.	.	.	.	17.300	51 68	.	.	11.500	42 42	.	.	.	2.000	.	.	2.000	.	.	18.500 *
5	Grgar		.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	11.000	46 08	.	19.000	79 73	.	47.800 173 83
6	Gojače		.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	11.000	46 08	.	44.500	121 08	.	55.500 167 16
7	Loka		.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	6.000	12 84	.	.	.	.	6.000 12 84
8	Lokavec		.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	14.000	.	.	14.000 *
9	Miren		.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	3.000	.	.	3.000 *
10	Opatjeselo		.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	26.000	48 77	.	26.000 48 77
11	Osek		.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	2.000	7 41	.	2.000	.	.	2.000 7 41
12	Ozljan		.	.	.	.	.	.	17.200	49 30	.	.	17.700	51 59	.	.	.	18.000	53 85	.	33.800	141 95	.	86.700 296 69
13	Renče		.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	9.000	.	.	9.000 *
14	Ravnica		.	.	.	.	28.000	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	5.000	.	.	5.000 *
15	Rifenberg	Priv. Regi.	.	.	.	.	.	.	10.000	.	.	.	20.000	.	.	.	.	13.800	35 80	.	15.000	.	.	73.000 *
16	Rubja		.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	9.000	.	.	11.000	.	.	13.800 35 80
17	Smarje		.	.	.	.	.	.	15.500	43 84	.	.	35.000	145 50	.	.	.	9.000	.	.	11.000	.	.	55.000 *
18	St. Mišel		.	.	.	.	.	.	46.000	188 53	.	.	35.000	145 50	.	.	.	48.000	186 40	.	75.000	257 23	.	219.500 821 50
19	St. Tomaž		.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	7.000	.	.	.	.	.	7.000 *
20	Dol		.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	20.000	49 04	.	.	.	.	20.000 49 04
21	Vertoče	Priv. Regi.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	18.500	41 19	.	38.500 90 23
22	Vertovin		.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	5.000	16 40	.	6.000	.	.	6.000 *
23	Vitovlje		.	.	.	.	.	.	10.400	26 92	.	.	12.600	34 36	.	.	.	5.000	16 40	.	27.000	116 20	.	50.000 177 48
			.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	2.000	.	.	2.000	.	.	8.000 *
			.	.	.	.	.	.	25.800	73 24	.	.	30.300	81 31	.	.	.	.	.	.	65.900	179 93	.	122.000 334 48
			.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	22.000	.	.	22.000 *
			.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	60.000	.	.	.	.	.	89.400 *
	SKUPAJ	Priv.	.	.	.	.	28.000	.	.	.	.	14.500	.	.	.	.	73.000	.	.	.	143.400	.	.	334.900 *
		Regi.	.	.	.	.	15.500	43 84	.	.	.	141.700	463 34	.	.	.	179.800	536 46	.	.	383.900	1127 23	.	848.000 2575 09
	Vse skupaj		.	.	.	.	43.500	43 84	.	.	.	156.200	463 34	.	.	.	252.800	536 46	.	.	527.300	1127 23	.	1182900 2575 09

Sredna cena :
 a. za komisijske in privatne zasadbe skupaj : za 1000 drevesc
 = 2 gl. 18 k.
 b. komisijske in zasadbe samo : za 1000 drevesc = 3 gl. 04 k.

Red. štev.	Katastralna občina	Z A L E T A																					S K U P A J			OPOMBA
		1 8 8 5			1 8 8 6			1 8 8 7			1 8 8 8			1 8 8 9			1 8 9 0									
		pogoz- deno	nasaje- ne	Stroški	pogoz- deno	nasaje- ne	Stroški	pogoz- deno	nasaje- ne	Stroški	pogoz- deno	nasaje- ne	Stroški	pogoz- deno	nasaje- ne	Stroški	pogoz- deno	nasaje- ne	Stroški	pogoz- dene	nasaje- ne	Stroški				
		površje	sadike		površje	sadike		površje	sadike		površje	sadike		površje	sadike		površje	sadike		površje	sadike		površje	sadike	površje	
		ha	število	gl. kr.	ha	število	gl. kr.	ha	število	gl. kr.	ha	število	gl. kr.	ha	število	gl. kr.	ha	število	gl. kr.	ha	število	gl. kr.	ha	število	gl. kr.	

III. POLIT. OKRAJ: GRADIŠKA.

A.	Nove za- sadbe	Priv.	3 ⁰⁵⁸	15.000	.	.	.	.	.	.	.	.	1 ⁷⁰⁰	12.000	.	.	.	.	.	.	.	.	4 ⁷⁵⁸	27.000	.	.				
		Regi.:	.	.	.	.	2 ⁰⁰⁰	14.000	91	81	9 ³⁰⁰	67.000	326	36	16 ⁵⁵⁰	116.050	551	41	17 ⁷⁵⁹	136.190	1419	28	11 ²⁰⁰	79.900	366	50	56 ⁸⁰⁹	413.140	2755	36
B.	Pod- sadbe	Priv.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	5.500	.	.	.	.	.	.	.	7.200	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
		Regi.:	.	.	.	.	.	.	.	.	.	56.000	196	55	.	97.900	357	32	.	135.400	643	19	.	171.500	497	42	.	460.800	1694	48
	SKUPAJ	Priv.	3 ⁰⁵⁸	15.000	.	.	.	.	.	.	.	5.500	.	.	1 ⁷⁰⁰	12.000	.	.	.	7.200	.	.	.	6.800	.	.	4 ⁷⁵⁸	46.500	.	.
		Regi.:	.	.	.	.	2 ⁰⁰⁰	14.000	91	81	9 ³⁰⁰	123.000	522	91	16 ⁵⁵⁰	213.950	908	73	17 ⁷⁵⁹	271.590	2062	47	11 ²⁰⁰	251.400	863	92	56 ⁸⁰⁹	873.940	4449	84
	Vse skupaj		3 ⁰⁵⁸	15.000	.	.	2 ⁰⁰⁰	14.000	91	81	9 ³⁰⁰	128.500	522	91	18 ²⁵⁰	225.956	908	73	17 ⁷⁵⁹	278.790	2062	47	11 ²⁰⁰	258.200	863	92	61 ⁵⁶⁷	920.440	4449	84

Sredna cena (brez izr. za s.):

a. za komijske in privatne zasade skupaj : za 1000 drevesc = 4 gld 19 s.

b. za komijske zasade samo : za 1000 dreves = 4 gld. 42 s.

Sredna cena (brez izr. zas.):
a. za komisijske in privatne zasade skupaj: **za 1000 drevesc 4 gld. 19 s.**
b. za komisijske zasade samo: **za 1000 drevesc = 4 gld. 42 s.**

Podsadbje in Nove zasadbe vsih 3 polit. okrajev.

	Priv.	18 ⁶⁵⁸	140.000	.	.	8 ⁰⁰⁰	81.800	.	.	13 ⁸⁷¹	123.000	.	.	14 ⁰⁰⁰	176.000	.	.	75 ⁹⁰⁰	599.200	.	.	40 ⁴⁰⁰	429.500	.	.	170 ⁸²⁰	1549.500	.	.
	Regi.:	16 ⁴⁰⁰	459.980	1360	81	53 ⁹⁴⁷	754.590	2664	69	140 ⁹¹²	1904300	7153	34	164 ⁹⁰⁴	1792070	6648	06	163 ⁷⁵⁶	2122310	8666	04	146 ⁷¹⁰	2116800	6654	91	686 ⁶⁵⁹	9150050	33147	85
Vse skupaj		35 ⁰⁵⁸	599.980	1360	81	61 ⁹⁴⁷	836.390	2664	69	154 ⁷⁸³	2027300	7153	34	178 ⁹⁰⁴	1968070	6648	06	239 ⁶⁵⁶	2721510	8666	04	187 ¹⁴⁰	2546300	6654	91	857 ⁴⁸⁸	10.699.550	33147	85

Sredna cena (brez izr. zas.):
a. za komisijske in privatne zasade skupaj: **za 1000 drevesc 2 gld. 95 s.**
b. za komisijske zasade samo: **za 1000 drevesc = 3 gld. 45 s.**

* od privatnih, na svoje stroške izvršene zasadbe z sadikami, katere jim je komisija brezplačno podelila.

K temu se štejejo še
izvanredni stroški za:

Red. štev.	Katastralna občina	Z A L E T A																		SKUPAJ			OPOMBA
		1 8 8 5			1 8 8 6			1 8 8 7			1 8 8 8			1 8 8 9			1 8 9 0						
		pogoz- deno površje	nasaje- ne sadike	Stroški	pogoz- deno površje	nasaje- ne sadike	Stroški	pogoz- deno površje	nasaje- ne sadike	Stroški	pogoz- deno površje	nasaje- ne sadike	Stroški	pogoz- deno površje	nasaje- ne sadike	Stroški	pogoz- deno površje	nasaje- ne sadike	Stroški	pogoz- dene površje	nasaje- ne sadike	Stroški	
		ha	število	gl. kr.	ha	število	gl. kr.	ha	število	gl. kr.	ha	število	gl. kr.	ha	število	gl. kr.	ha	število	gl. kr.	ha	število	gl. kr.	
1	Kup sadik . . .	.	.	177 61	.	.	206 00	.	.	41 27	.	.	571 23	.	.	729 55	.	.	.	.	.	1719 66	
2	Privožnine i.t.d. Nasetev 126 kg. že- loda (podsadba)	.	.	45 06	.	.	122 09	.	.	214 03	.	.	161 02	.	.	137 05	.	.	180 67	.	.	859 92	
3	Kup semen . .	.	.	7 95	.	.	10 00	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	7 95	
		.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	10 00	
4	Varstvo zasadbe- nih del (izredno)	.	.	.	.	.	17 40	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	17 40	
5	Zalivanje zasadb (izrednih) . .	.	.	.	.	.	.	.	.	260 67	.	.	187 32	.	.	134 44	.	.	63 58	.	.	646 01	
6	Kole za drevesa (kateri se niso poprej pri do- tičnih zasadb računili) . . .	.	.	.	.	.	.	.	.	12 80	.	.	.	.	.	22 69	.	.	.	.	.	35 49	
8	Napravo jam (iz- redno)	.	.	.	.	.	.	.	.	218 50	.	.	234 80	.	.	59 75	.	.	.	.	.	513 05	
9	Podpora tretjima strankami za iz- peljane zasad- be	.	.	.	.	.	15 00	.	.	50 00	.	.	45 00	.	.	.	.	.	.	.	.	110 00	
10	Druga dela . . .	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	3 60	.	.	3 60	
	Skupaj	.	.	230 62	.	.	364 49	.	.	797 27	.	.	1199 37	.	.	1083 48	.	.	247 85	.	.	3923 08	
	Prenesek	.	.	1360 81	.	.	2664 69	.	.	7153 34	.	.	6648 06	.	.	8666 04	.	.	6654 91	.	.	33147 85	
	Vse skupaj	.	.	1591 43	.	.	3029 18	.	.	7950 61	.	.	7847 43	.	.	9749 52	.	.	6902 76	.	.	37070 93	